

Aantekeningen en uittreksels van historische en juridische aard, merendeels betrekkelijk Utrecht

<https://hdl.handle.net/1874/390487>

71 C

CLXXVI.

Hs.
5 H 18

Aevum medium.
Scriptores historici.
N° 157

1120

hist. 157

KV 1120

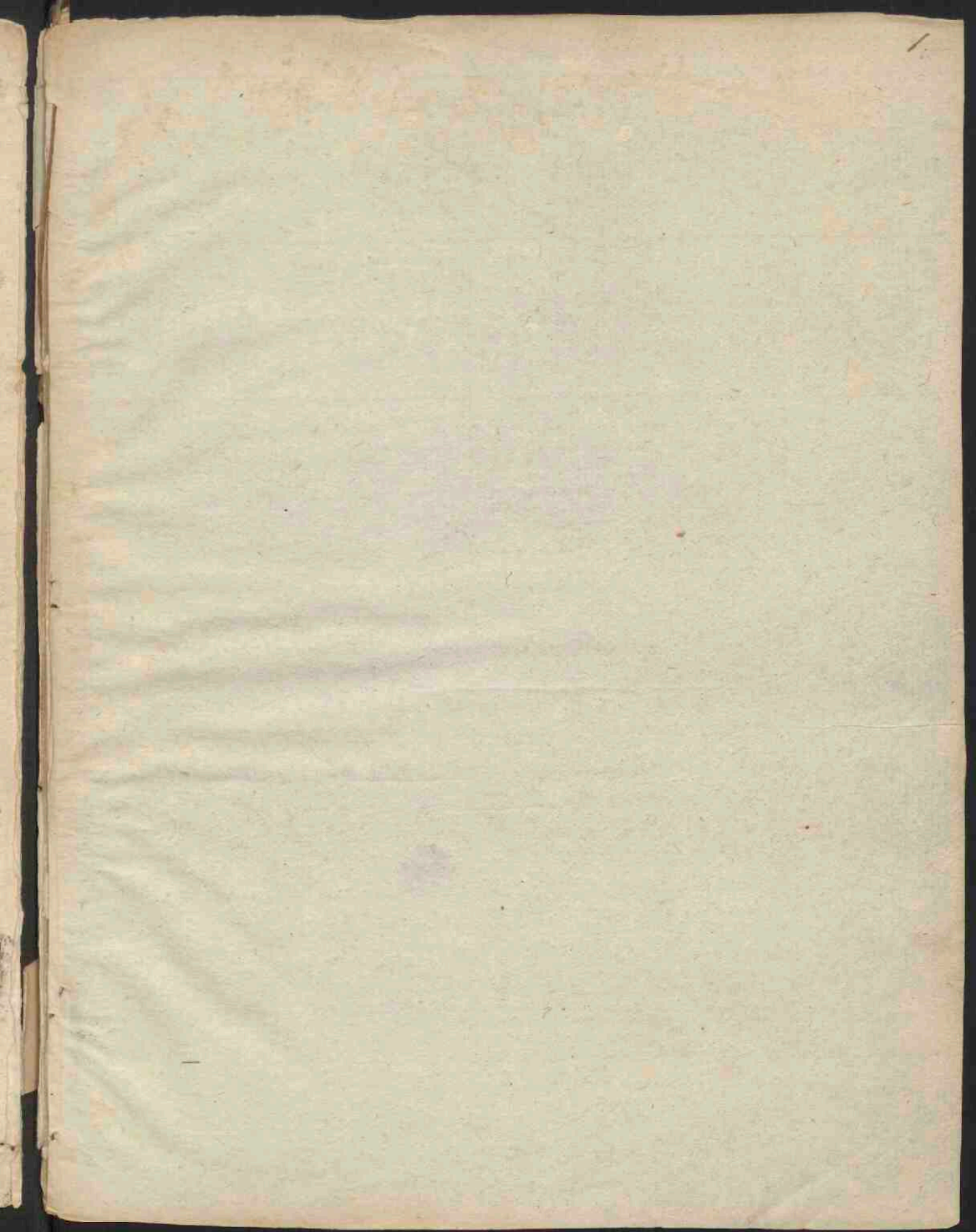
N. 10

1120 (*Hist. 157.*) *Charta. 4°. 69 ff. Saec. XVII.*

Arn. van Buchell, Aanteekeningen en uittreksels van historischen en juridischen aard, meerendeels betr. Utrecht.

Fol. 19, 27, 36—38. Van de oude Munte. Fol. 22—26. Eenige rechten, privilegien etc. ex script. A. V. B. (Adr. van der Burch) autogr. Fol. 41—44. Van Thinsrecht vuyt Wilhelm van Maern een oudt practisijn. Fol. 54—63. Quaedam notata ex adversariis Adr. v. d. Burch.

Ogergebracht van het Archief der prov. Utrecht.

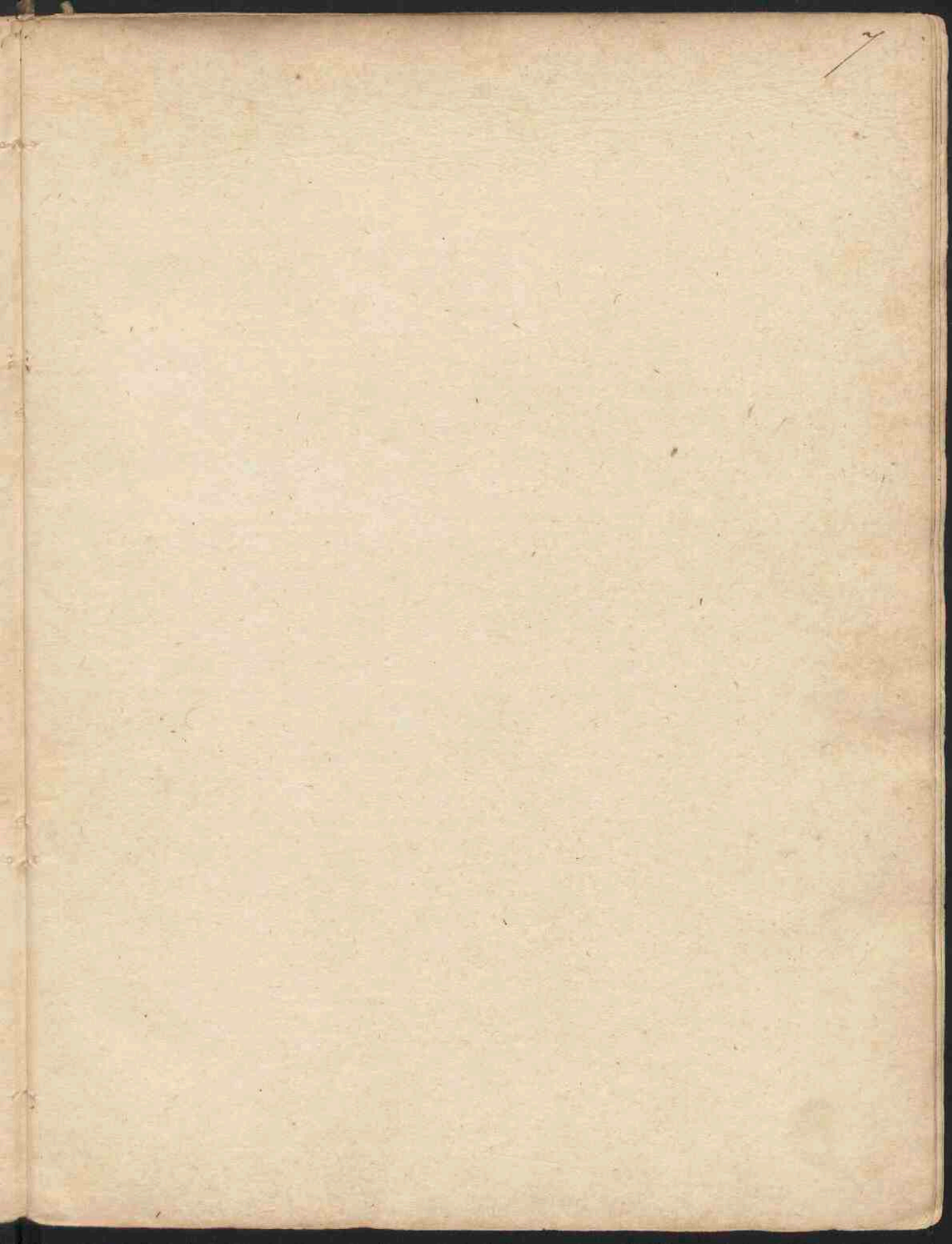

4

vide Demotz
n° 1587 fol.
276.

Grotius in Apologetico cap: 12 de illa controversia
que inter consessum iudicium curie et magistra-
tum verbanum vertitur, Et ordines inquit, li-
nistrans temporibus statuere ut p^{er} p^{er} p^{er} p^{er}
ordinis oppidani solos non esset deliberandi
de veniendi, imperandi de rebus oib^{us} quae
statum republ atque oppidi tangunt.
Consulum a officio continetur quotidiana
administratio et temp^{er}ium cura negotia
publica, tum q^{ae} ad curam bonorum opidi et
abventionem, tum q^{ae} ad eius salutem et ser-
vitatem pertinent. At consessus iudicium oppida-
norum (hoc gereret) in iudiciis occupatur,
tam circa crimina quam lites, exercetque
oem Jurisdictionem tam summi quam medi^{ae}
ac infimi generis

Inter ea quae statum remq^{ue} publicam tangunt
antiquitate animadvertata sunt potestas tem-
poribus turbidis constituendi ad domicilio
habitantium sine famis et aut bonorum
dissidio, sine ex sua regione opidi in altera
migrare iuberentur, sine etiam opido toto
ipsis interdiceretur.

Exercetur haec potestas aut a cons. solis aut
cum opidi consilio, tamque potestatem
legitima se agnovit Wilhelm. Aurauione.
princ

principis a^o 1584. cum episcoporum magistratibus
proprietat, supra nos ad ipsos mundanis rationibus
competeret acriter admittere hanc suspit-
tos, atque eis illico sine mora propece opus
ut excedant sine estimationis damno,
& saluis rebus, idque sine litis aut iudicij
forma, idque effectum haberet quantumvis
contradictetur, interdicatur, proboratur
tur.

Idem
In Hollandia ea que iudicata sunt a iudicibus
criminalibus in modum i. causa non ordi-
nata ad formam civilium litium, non sunt
postrema sententia, neque illi probationi
sunt obnoxia, congruente mori aliorum
populorum, tum in Belgio Germanis,
tum in Germania ipsa. 21.

Idem
Collidi inter se confessus eos quibus respon-
dit eos quibus iudicia commissa sunt sup
potestatis sue finibus, haud novum est.

Idem
In appendice mandatorum confessus vobis
iudicium, & in mandatis confessus iudicium
superioris, & utraque post bellum exortum
facta sunt, neutri eorum notitiam ullam
de religione usq. amplexu tributa legimus
Imo

fmio id tantum abest, ut superiori confessi
 iudicium p mandata interdictum sit, ne in
 rebus civilibus imperium spectantibus proba-
 ri ad se patitur, nisi gravis causa aliud
 suaserit. addit exemp. obiecta

Uosunt alij ut seniores quidam ecclie Lugd.
 a rectoribus opidi remoti p om pertulerint ad
 principem W. et proceres hollandie qui quosda
 etia cognoscenda cause delegarunt. Verum
 quidem ip cum opidani iudices Lugd. postea
 de ea causa pronuntiasent, appellatum
 a senioribus ad confessum iudicium hollandie
 fuisse. Sed acta darent, accusatu ab ipsis
 iudicium ut bitio latum, ea de causa qd.
 deliberante principe ac proceribus, nihil
 immobere liceret.

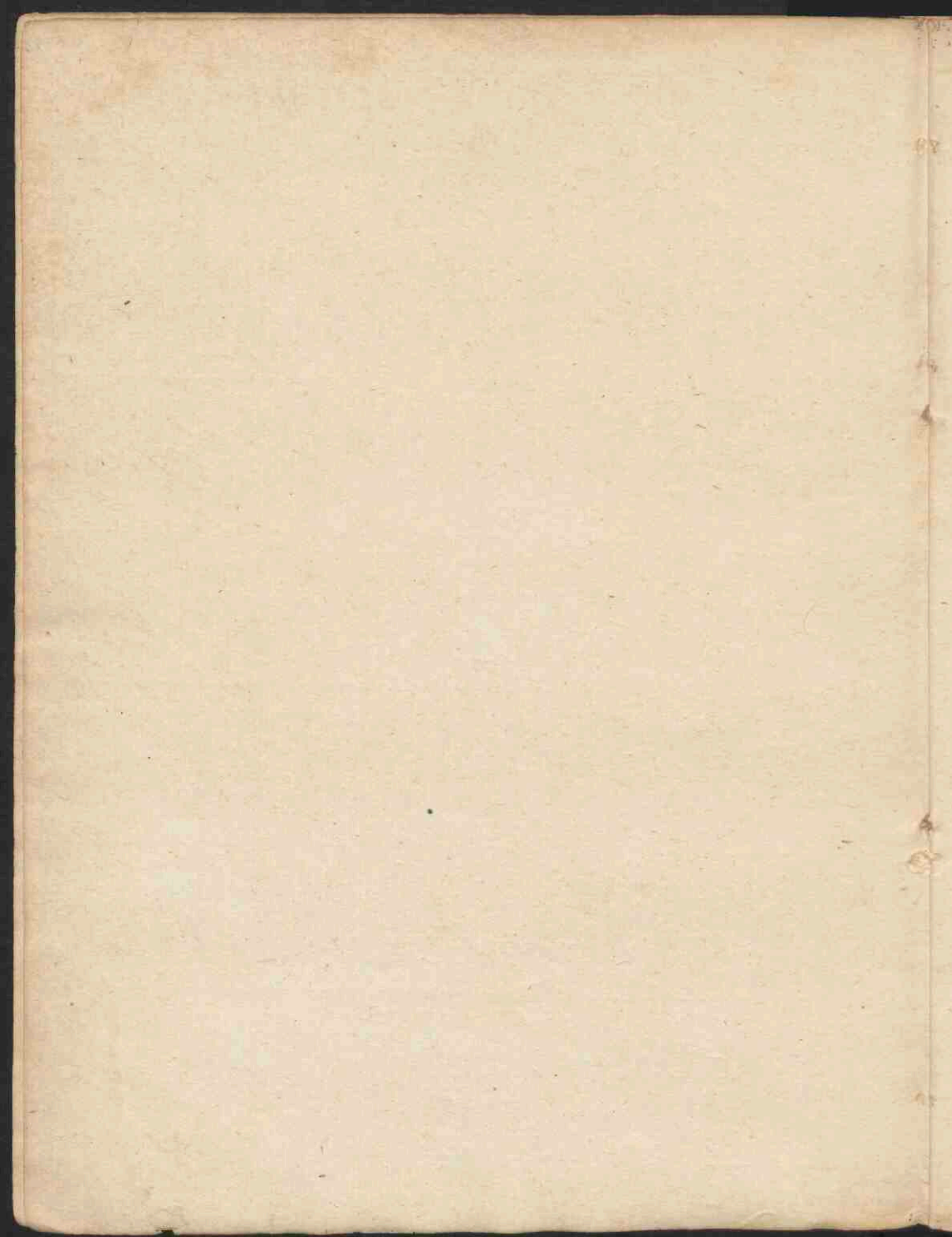
Quod si aliquando sup negotijs ecclesiasticis ali-
 qua iudicium confessum cognitio attributa e
 id non ex vi potius iurisdictionis sed ex dela-
 gatione ortum rursus debet. Illud certe con-
 stat antequam qd disputatio riteris se
 immiserisset, confessum ortum iudicium
 Holl quibus pronas id se velle significaret
 rausis quibusmodi se remissu.

Item cum Emilius quenda Blauhalchum or-
 dinis opidi monissent, pati noluerunt ut ju-
 dicium

cum concessus ea de re cognovissent.

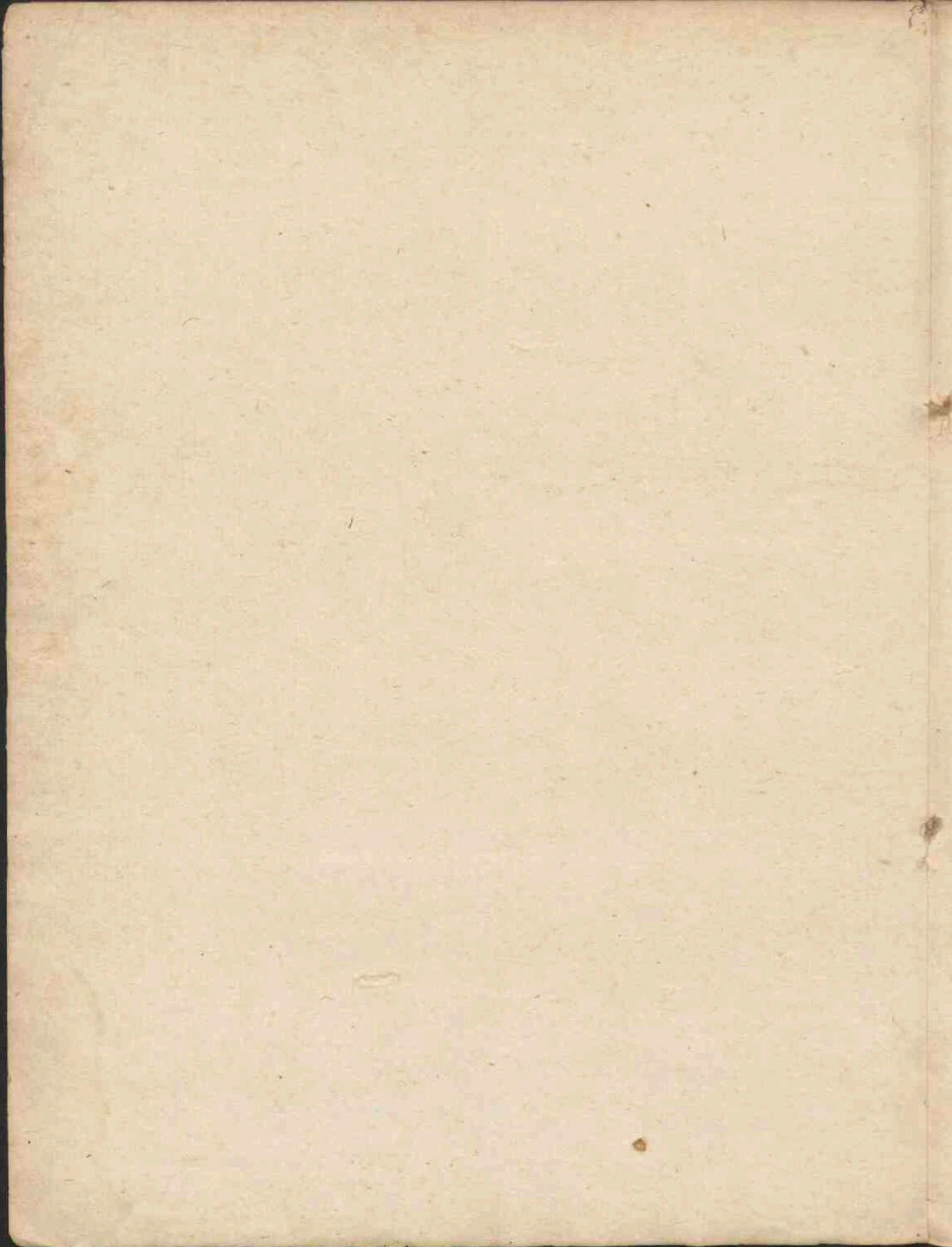

De m... L.

Anno 1447. Des Dondred. optes xiii auont.
 Die hade oudt ende nuer libbey bekenet dat wille
 van Hoden, Gysbert van Hoden, Coenraet van Hoden,
 ende Cryst van Hoden onse boegere sijn, ende
 huer kinderen onse geborede boegere die sijn
 libbey of ruyge sullen sondaer te te sullen
 moede verbonde. Want sijn in tijdes boer-
 leden die boegere sijn in sulck sijn sijn
 is geblijft om des volkes wille van vuer
 hore broeder die out en die in die
 onse stad doot geslagen wort ende
 clare sondaer van Hoden als hiege in doot
 sijn degeleue onse boegere, want
 bat bare mede des doden broeder wort
 ende onse boegere in alle sijn als die an-
 dere boegere.

So was des vey na dertien dach.
 Also die sacht gelyck sijn dat dierk van
 Hoden Gouert, Gysbert broeder, Jan van Hoden
 Gysbert, peter dierk, dierk kromp, Jan
 Gouert, hiege, hiege, hiege, hiege onse
 boegere sijn ende van onse geborede libbey
 ende mit onse stad ende gelyck die dierk.
 So sullen sijn die wesen van sulck kuyft
 tinge als die camrade van Lichendich
 hem sijn ende is, want die van Lichendich
 van 3 sijn te maent te gelyc totte Amstel
 te

extract.
 comen

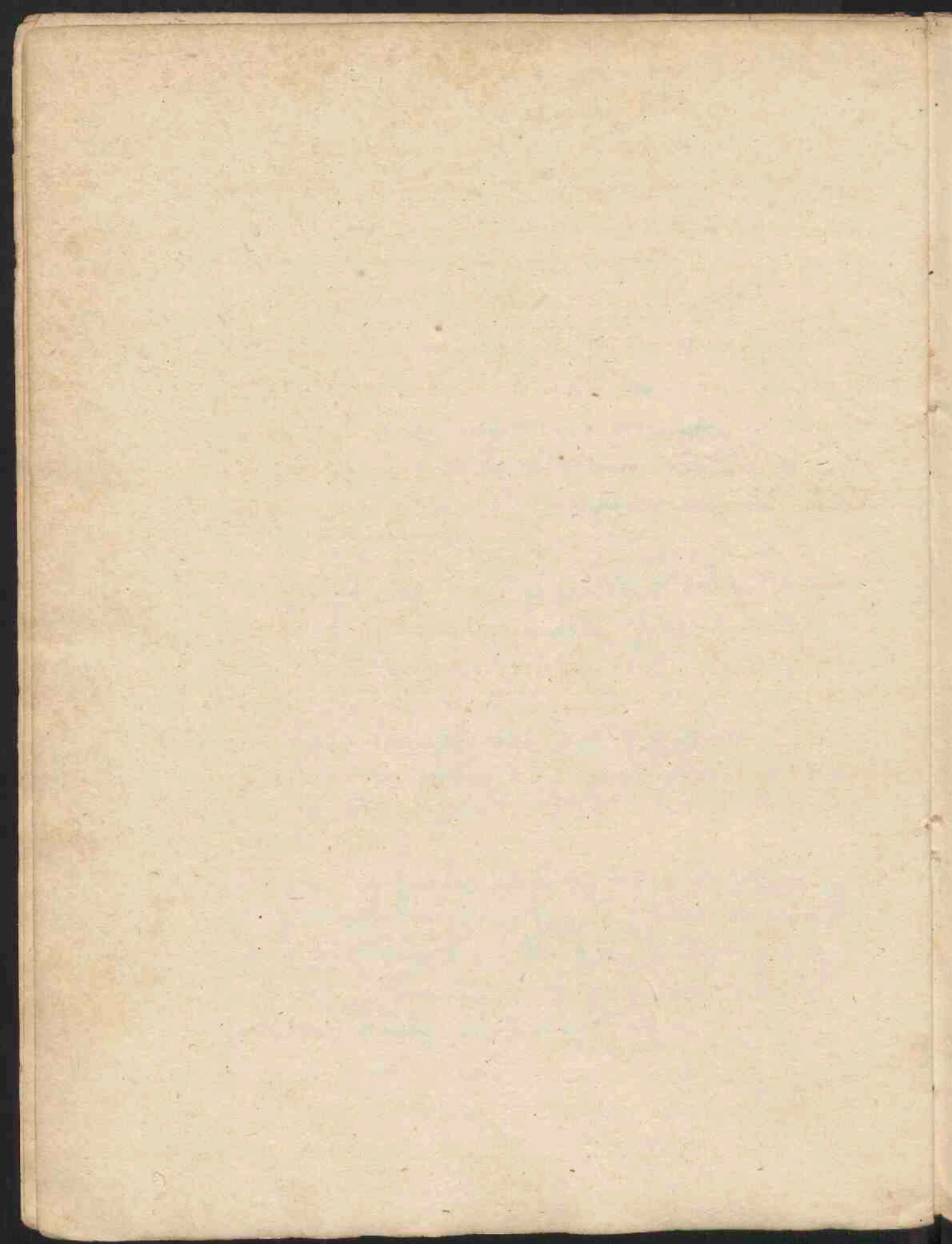
He omg beggunde vande bān die gelyckhe
vōtsettinge vngelouck vōt als onse
borgien sulx tot jar toe vōt vōt
is. Gelyck oock Arent Vullst
de vrede, soot Lambert van Roddy
ont Jarob vande vōt

Ao 1550 des maerend d. 17 nouent de
sart hemelick gemaect sijnde dat
syt splinter van thony gromm is vande
vōte stam vande hmders bā thoy die
mid vāer 1447 borgesey gogur sijn
ende hāe hmders die slyder gady
vōt sōnd vōt vōt vōt vōt vōt
gedruet d' gelyckheit sijn vōt vōt
dat sōt vōt vōt vōt vōt vōt vōt
vōt vōt vōt vōt vōt vōt vōt
die sāt beluēt dat die van Roddy allen
hāe namē sōt vōt vōt vōt vōt vōt
vōt vōt vōt vōt vōt vōt vōt
vōt

Ex ratione. Hut.
ptoris delph.

Ao 1529 is famer. hēf d' sōt by sōt vōt
vōt vōt by d' m' vōt vōt vōt vōt
vōt vōt vōt vōt vōt vōt vōt
vōt vōt vōt vōt vōt vōt vōt
vōt vōt vōt vōt vōt vōt vōt
vōt vōt vōt vōt vōt vōt vōt

Hof van vrye greef midly wien 1556 wie sey dat
 noch den procureur van houe bay vrye noch den graue
 Calenburch geen acten tot hon/vrijen die hofrent
 aengado hullen greecken totter tyt toe by de con.
 ander dat op sal geordonnet worden, hoe vree
 den procureur gheal ende den graue van culmburch
 daer tegen protesteerden van daer mede niet geal
 possideet te vullen vrees. ita patet by het 3. m. m.
 boeke.

thoff ghef verclaert dat s. barbery, s. laurids, thof.
 cruyt, s. bartholomeus, het Bagynloff met laer
 con/bits ende gasthuys niet en sy gefundire
 off ghegraget en autoentij wand byschoep vabhy
 als ordiners vree verstaende dat mede s. bar
 verclaringe niet en sy besynen by ghep d's luyt.
 gasthuys Judic. 1547. 17 Junij

Is bearrondet tusschen Jon. Gidon van Bortelare
 sone van Jon. Kuyper van Bortelare sy vader
 te stree, en die hies staten vande lande van
 vrye. Ende den procureur gheal vande hies bay vrye
 ons 14 Junij 1599, als dat den s. vrye Frank. Gidon
 sal hebben die hogge univiersiteit vryen acten lant
 sijn vande Francke vande lech, daer half insoort
 mede opstaet, maer die zomervraemiteit bay s. vrye
 brechterschit bliff aende skate, en sullen die placatij
 vande s. vrye so gepubliceert als noer te publiceert
 daer mede verordnet worden ende aenjs volcht.
 Die staten ende ghef sullen mede commissie nemen
 van alle vermaerde dacten en abusen by praticien
 ende

Ende die heere Staten En het zoff sal allez ker-
nuffe melms van contributis En mpositus
soo veel als personeel Item want rimer laste
Inaest sun dependens als oprechte tomke
met bagens of andere onbehoorlike versam-
lingen wijens die staten worden En Item va
clock gelaest tot den selus synde van mface
van Sausaigard van contributis van plaraly
Ende ordonnatius de staten zif. En in andre
delecten hie bouz niet gspenfort sal jon
Gedon mare behoorlike mbestatue die
kermissie Quadratura zcbb gemetende de
boeke van toe staende Sal omme gratis
Ende remissie gelyc mits dat het intren-
ment ten boue geseude titye binne z tref
van d'obertus op pynne van nullite En dat
de gelyc van langereacht den selus delinquant
gelyc remissie noue gratis de noue En marck d'w.
Maec oock drii gelycde gelyc voor set boeke
mit continuatie van gelycde sonde mde
Ende dat in alle delecten synde kermissie
staende En of selus geseut En tot langereacht
of te d'are bouyke Ende dat bouyke de sta-
tuten vande En staten soo gemaect als noue
te maecten sonde dat d' J. van langereacht
of selus nullite mare bevolgen of te verandere
in enige maniere Sal boeke die gelyc
van langereacht als boeke is vande En vande
Land

Land van bing tot en onbestuyfelijk leeg
 houd manschap en eest aende pleue doende
 Ende nomen dat van bruch way Inbestuend
 geuend voor het hegeblade onder seone Caly
 -nde betaly int veldy by name en stuyt
 loen moet doen Ende at gende de boerde
 omde aende sully by ag gende ba Langst
 geobruist boord die plarator of ordonaty
 vande boort staty en platte Lande gepubli-
 -cort prors te publicen / onder dat den
 b. bay Langstreck moer enige staty of
 handfste mahy of morden bunter stufte
 lise tenent van voort staty. Ende alle bor-
 nsten te Langstreck geboort mit gredien
 33 of sully onder cautie gexcituet boe-
 den mit ighystatide appellatie aend fone
 sonde pindite vandy pleue. Ende die mde
 sully alle prors by so vanden groch recht
 als want hoff doot te mte su met com-
 pensatie van roften. Ende moet fone gido
 alle su bruch Informaty by handfesten
 ouerhuere in Landen van staty renuncie
 wende daerby tot boerde de pleue day
 sully een gexcituet boord onbeminde
 die boort renunciate die bruch ende
 minimente renuncien het gexcitue en
 antiquiteit va sine familie, nts dat de
 ropus

ropus onder die Staty Salley blyue. Als of die
raafte bay dese misbestant gelyc sal die
derive staty tot d' houe bay wyf. Ha yate
By Eitz memorial boeke.

J. Jay Borggraeve tot Montfort is op 28 octob
1561 ontboden by missie van de houe bay houe
officieren soude ontboden met te gelyc die
Eitel bay opproffice van de lande by Mont
fort.

Cordence is Joffe. Joffe van Oostum als bouwer
Hippolytus presy als president van Joffe in possessie
van de lande. In 28 Sept 1567.

Hande oude Munten
Een Beysse gulde voor 78 Witte a^o 1425
in Lette de maethe een Beysse gulde 14
44. Witte voor tēms vuyt de rākinge
de Stadt Utrecht.

266
Regular.

Aureus Arnhemensis valet 32. s. pro Comstet.
Sigitur 9 volaense groot.
7. Voulhelmus Tuijns pro quolibet een blanc R.
Holl. faciunt 7 s.

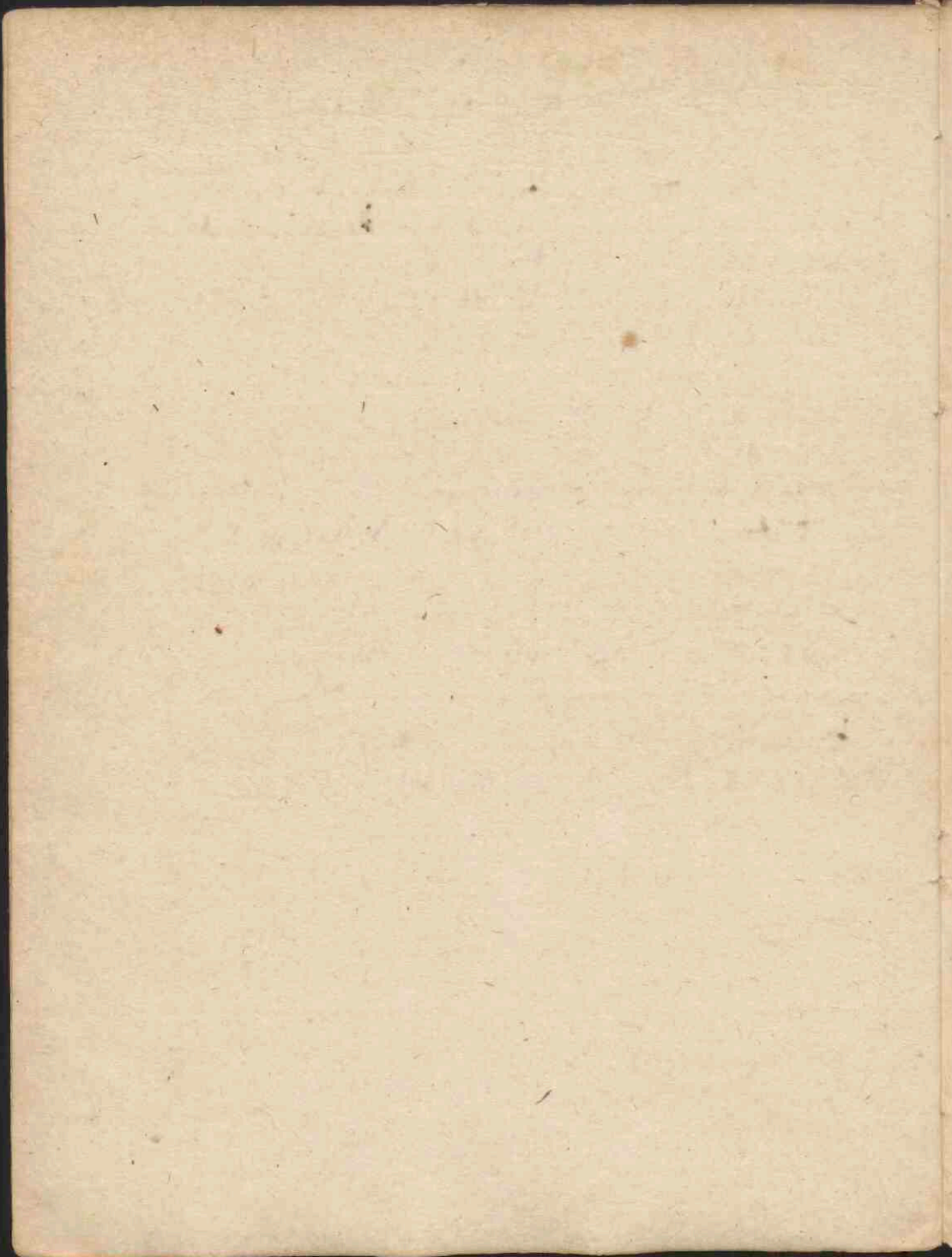
3 botgens by Witte een boddrage. my Witte a^o
voor 9 Witte in duntgens. i. quinta pars in s.
7 to fac. my s. 3 groot het dijde dē vā de by
Stads pont 4. botgens my Comstet.

1 Cromstet by 9 quibg blunt by s.
A^o 1527. 7 s. een half stads pane.

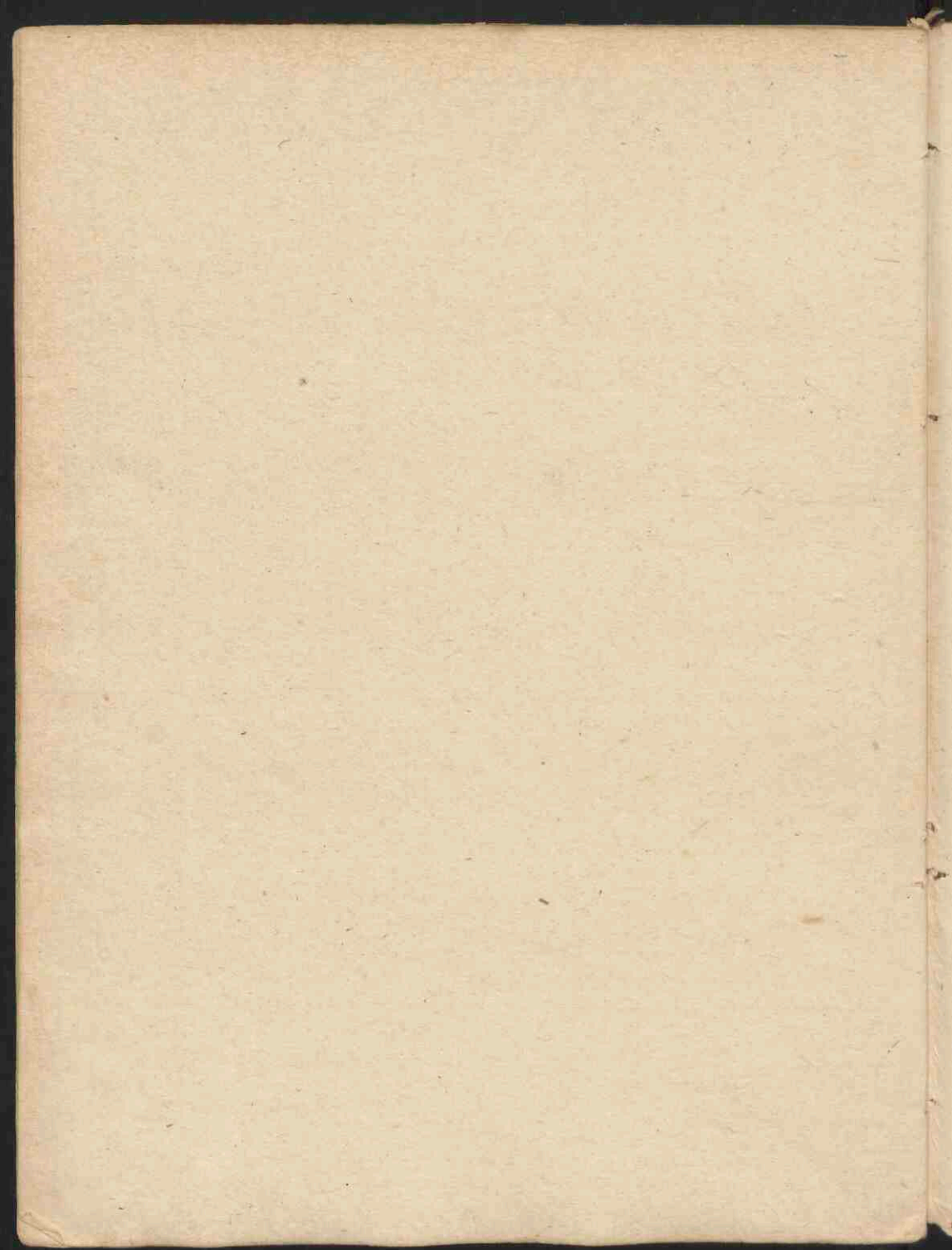
Een Dordtse plack fac. 2 groot nunt by stuur
hollants.

A^o 1468. Aureus Rēnensis valebat 29 Witte s.

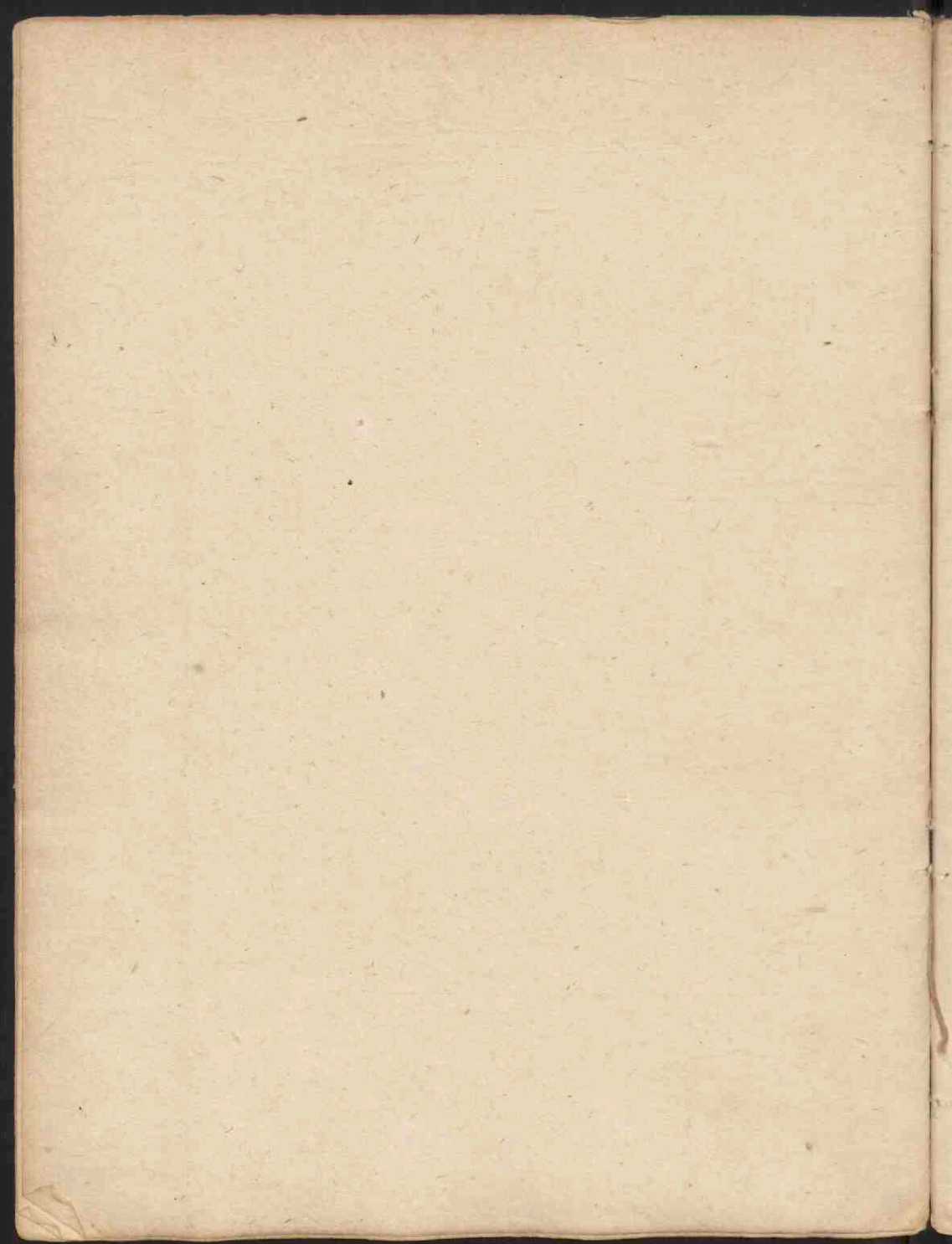

tenye rogh print. en ord. ex script.
A. V. B. autogr.

Atten manne gese gynly kimmere op de vaert
mee dan voor de leste oorloge ward s. May
1530

Alle dorpen die oest maer
hiet west plage te ghy, hebben mi vanden
keijse bevinge s. h. s. h. indel

Ordemanne op stuergeet en indering giet
a^o 1532.

Alsdert s. h. s. h. s. h. alle s. h. s. h.
volgens de verbantbrief viddeloffenly hebben
opgetege bevingen die van out v. h. h. h. g. adt
g. h. h. ende in mont met mit g. h. h. die van
Amersfoort Montfoort Wyr ende d. g. h. h.
Oetion inloedende hypoteking omme die renten
ende laste vanden lande van loyge te moey
dragen mit petite vanden v. h. h. h. s. h. h.
mitte comendurij clooster en die v. h. h.
s. h. h. s. h. h. s. h. h. die stad hoebue
dat sy op renten sullen mogen opbrengde
vanden s. h. h. 1530.

Wande h. h. h. h. h. van Hagelton te beduere
by die vanden s. h. h. h. h. h. h. h. h. h. h.
dat die moey bevinge s. h. h. h. h. h. h. h. h. h.
spijne oppel v. h. h. h. a^o 1530.

Dat indig voort als v. h. h. h. h. h. h. h. h. h.
sonen beponde v. h. h. h. h. h. h. h. h. h. h. h.
boecse by kuste v. h. h. h. h. h. h. h. h. h. h. h.
boudy v. h. h. h. h. h. h. h. h. h. h. h. h. h. h.
Ordon. band 13 Aug. 1532 by s. h. h. h. h. h. h. h. h. h.
met

met aduise vanden rade en stout blote omme
alle iaren te houen de volbringen van de
gasthuse ende potten so binde als bintedy
Wij inde bejegent en goede toefnet hi minn
ogt valueris vande lande der boort plaetse
Op den xijnd vande yestelike datse dreyt
de wint goedtlyck van bint en vosterse
dare onder bejegent organist, notaris spolme
roster, succentory etc. mit dat sij noit en
lijffe goet herinne en doet.

En inderogte yest de stad 32 to tot vuest
het pont.

De borgermeester en alle
raedelien een reconponse vunt gind vande
carnitael by sacht te onfangh en in cam
vande vanninge lxxx g in carnitael van
sacht en die vanden alle in s alst west dat
id de rade elche beest bejaditoy lxxx g

Dat alle yestelike vizinge en religiose
moetty geug getugenisse in rava hincios
Admissie van peter cats maestral tot Montfort
by procureur gnat vossius door stels mit maer
franc amyot

inge went ord. betreffende de Orde van de
sijnde de grifte by sijn

Sijne wet vengunt in plaetse van buerich
voorde door van vrechtoul fol. 73

Sijne wet boort die van sijnmaulby fol. 88

Ordon. voor Jomfr. Elisabeth tues ambachts
vrou van Rodenkerck des Edelheerts van
Nieuwe fol. 117

Observation buyt het proces
Leulbenberce

Dof plaet te grue octroy is bezulw da hof
legittimatus in pdomin, so van luy als
sijgen gaderen te disponen, dan is hof
hien verboden by vr. Maria Heynke by placat
de 20. 1539 den leste Julij, en bentuden
alleenheny toegelaten te grue octroy en
te mogen disponen van Allodial gaderen.
Dooft in leulben processu m^r Anthonis bu-
fer die gepraetisert heeft t'jaer 1528.
Item Jacob van Amstoe drost tot Jffel-
stem Gerrit van Amerongen, Vincent Ruyf die
als procur gepraetizert gaddt heeft den
jaere 1528.

Ita observari tot Amst
voort testatus et Boelof Jans, Item hincun
pote freonen tot Amersfoort Jan pijs Re-
netaris, Frans van Noortvynck Jaba don-
pear. Hutger puty. Na dat die staten die
reguleringe gelyc aengenomen id vberre octroy
v'grues, patet byde ord. vant Hoff arto 22

subij.

81 petent, vanden laste 1550. approbata ca
 sententia tot melleen d' 19 May 1565. fdy
 iudicavit curia in causis Mats. bay boort &
 Ewert van boort in date d' 11 Junij 1562
 Item deposuerunt Jozan Binnff, Gander bay
 Boemle in Albert van Bynpoope p varia
 exempla in informatiis Genomij p Vos
 sium in ead' causa d' 15 Junij 1555

[Faint, mostly illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Gode Gode Ekeoortse lant te ondersoud als
 sij sende alle d'inc bond 29 die kerre
 29 ~~de kerre~~ 29

van Mombreskap
 Vrij heout bozgenen en sijn vrom die staet bho
 makend vint 29 dat op d. v. lundy voo
 ons mombres gesticht teoris van pallais
 en Gerrit van Kinsburck die tonge onre
 jappe za. Corn. vint onmundighen zoon dat
~~maide oft was~~ dave moeder af was joffr.
 Anna Ariant van pallais dochter wbede van
 Cornelis onre die veeleke mombres voo
 mombreskap aengenomen Gode 29 alle d.
 s. kerre. Des t'overomde so Gode vbn d'ij staet
 signet tabelik vbn dagelike gebreuch als
 desz brief ~~de kerre~~ kerre ~~de kerre~~ mit f.
 29

voor een Jong gese mit reomanatie

Vrij G. B. G. Ende Fran der st. vho makis bondt
 dat ycke Valentijnssoon van woordt teondere
 van desz onris staet Secretaris Bon ende gho
 ren borger vrei ende nulmarckte enen vstij
 te west gebore is, waze voor bho een beant.
 woordt ende vromouen mitds desz ende
 vwant.

may van boege Antonis van Malby gae was
 broder berent geyt, ende dat sy die wort
 dat van Coltee, cafe, nre loot, ende alderhande
 ander bare tot ship mede waer niet gebooy
 ghy, maer vercoft ofte ouer geyuen, doort
 byde wuste daer seue gebooy is, gedy
 waer geyt seuldre is, ope oore nont daer
 waer geyt of genome geyt soe lange sy
 oue berent geyt, ende wantmen van alle
 facten seuldre is de waerheit getuygen is
 te gelyc.

Wy zyn mardus hondt zyn dat zyn Jay van
 wyge ende affermerde by synen vete die zyn
 luyck wende gelyc miltte op gelyc bing
 ren volkscap vete door ons vete, en wy
 volcomelicheit van zyn ontfinen, alsoe zyn
 was soe dat zyn ontbreken ay is zyn
 staende binnen Amstrong wende hoff dat
 berijft hoclof van staender vete toebehoort
 geyt, ende na ingebomng is by ons Willem
 countess) vromende te gelyc ouer de wittabrou
 wy herte binnen vete die raer, parette
 na omng te zoud van sy zynge vete
 daer van vete, daer zyn mit op befaet
 en is noch niemant van zynre vete, so waer-
 list.

De moneta vet. in lib. Regul.
xviii. Sijnse gulden 12 Davids Jagers door
lely gulden betaald daer door 1540. 7. 1/8
Kollants door lely g.

393.

Oude groten sijn toontgind groten daer
die van Esten niet mude betaelt wil-
den sijn, maar rekenen aert groten voor en
goud gulden van Neust. Item oer
oude groot markt tbes oude Bodra-
gers. Item 2 penning mahy en
Boten, 30 penning is Boten of 2 bit
of den Bodragers na betaald voor en
Boten en blank.

401386. aert plackin voor een pont.
Abbas Gatz. Louan. d. sua Dnia pa. 402. Offet
aurum denarium valente tres grof
Veteres.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

to nymighele Durch van Noely amptman
inde ouer Betubbele hienrich die huerer ampt
man ind Boerne In tulle Weerde Walter
van Saer Johan die Boek dnyk groote dorch
van Blyt Joys puch ende Coenrad van
Hiuelle des quartals van Hurmud
Dorch vande lyp gnt Joys 8 tot Affelich
Johan van Weyckhoef 8 tot hoep amptman
des lants van kysse Alart van Gore
Reyde van Tolatten Mestyn Hoegell 8 to
oeyse / Des quartals van Zutphen Willen
van Bar ende swede van vort des quart.
van Aenlen Oye van Aenlen Joseph van
Aenlen Willen van Siegenzelle Drost van
Vulbe Rymie van Apeldoer Henus van
Wutenbois / Cluff Bentink Holoff van lante
Johan Munnus Rister to Aenlen Dyt van
munster ende hienrich van Gylle ende
van lobben den gemelne Drost to bbeby
vande stad Nimbeghen ind Jarob. Camo
borgeme Cristoffe van vbeby Jay van dille
Kermeel poubbel Jans hienrich Kellender
Johan van Gelle ind plete huise ende
hienrich vorty Secretarius die stad tuel
Johan van Stansely die conge Nomanthuloffs
Warte Coenre die stad Boerne And. hienrich
Jar. Wol. maer J. hys. Gurest Jay Louwerd hys
van

ende sely ghebet beaent sijn mat ende
sijn dode voor loch vbaerlijghe d'f
ghebet ende lantfuer van d'f furema
van geerd ende grauffseas S'utph' ghou
en te ledme vander boonhe k'ijfer nabol
gende de beleminge die sijn mat's oorfaen
d'at van hebben s'beent s' mat voor sijn
ende sijn d'at g'adertelich a'nb'et
g'ar'ch'el' ende a'nd'genom' g'el' die
d'op' b'ar'ch'el' gem'ine r'it'f'g'ap'p'
f'ed'g' end' and'ke onderfaten d' k'ar'f
v'ast'end'om' van geerd' g' grauffseas van
S'utph' ende d'ers van d'f g'eb'nd' d'
g'unt'g'el'g'el' al het ge'ne d' s' u'g'nd' s'
m'ar'f' m'g'el' m'f'at' g'ub' / m'nd'ul' d'
ont'hang'om' de s'leu' m' s' g'rat'ic' ende
g'rad'ic' s'beent g'rad'ic' v'be'nd' de
b'ann'ich'ar' v'word'nd' s' v'f'f'ute b'ob'z
g'nt' hebben s'jn' mat' g'el' van g'hou
w'ig'el' g'rad'ic' om te v'be'f' g'rad'ic' g'rou'ic'
g'g'hoor'f'ame' and'f'at' van s'jn' mat' end'
van s'jn' d'el' d'el' g'el'p' f'oo' g'el'
s'jn' mat' voor s'jn' ende s'jn' v'ar' van
m'ch'ar' / gem'ine r'it'f'g'ap'p' end' s'el'
g'el'och' end' g'el'f'ord' te v'be'f' d'ly g'unt'
v'og'el'ed'one f'ur' p'rim' d' s'ur' end'
s'jn' te on'cl'and'one m' alle h'ad' p'rib'it'ion'
ende g'har'f't'ure'g'el' ende die s'be' te r'om'f'
m'nd'

mitsen na hiet der actenulijc hie nu volgend
 Die hie se gesey hebben te wene dat die van
 nederen Ende gemelme ketteren in sijn van
 den suystendomme van goere of guesse by zynge
 onbegheben hebben Ende van sijn ma. sigel
 versienet ende beseyet die hebben goet op elk
 artikel yacconcordet als die nu volget

Inden desen soo gesey die kienke als hietoge van
 geere of gr. by zyn obaraetue of natuerlike
 effheit vanden selve lande na luyf vande
 beleminge die hi ende in vooraten daer aff
 hebben vanden hie ontfanghe die banrolijc
 ind gemenech alle steyen ind steyen vande lan-
 de van geere ende vutale als gode ondesafte
 make beloof die te tracteren in te onderhand
 als en goet hie in fust is van doine sijn
 Ende Ende van sijn vergebende alle original
 daer inne sy veringst toege in mat als kien.
 ofte als sate natuerlike ghe die valler boude
 moge visten

Die hie vanden sel sijn mat so vore alle kienke als
 hietoge van geere ind grabe van vutale be-
 vestighe confirmatien ende apperobere die lant-
 schappe daer alle sort privilegijen bygeid van
 vinstinghe ende dny vutale gheschick ende
 vordelike lade by sijn hougent hielichheit
 ende genotinghe vovervringhe beubere
 sigel hem van vromsthe. kienke, coninghe
 fursyn

fursten ende furstinnen gelyc ende gaderen
gadereliken inde wereltliche gelyc ende
waken gelijc bis alle andere regerende
vursten ende heren in hore ancomste
gedach hebben, wie dat ghegebrachte
blidisheit is, gheboont, ende voer
doen dat die goet furst kendes is te
doen te gemene volc van desen
landes.

Tenderden sal sine ma alle onbesanden en
gebraken die sel inden voer landes tussche
enige barones ende gindlen ridde
stap in leeden of bare onderdanen van
desen bare communiteten off bare ofson
besunder van enige pacifilicheit kerk
men vunt enige doesteliche landinge
die end dies onbesket sin vureten toe
gedragen, grode godere ophellen wille
dare mit die onderdanige een fidele te
wefact sijn kenseliche ma in freed
ende in vandract malcander kin
verken mogen. Dan end die gebror
keliche wetfordinge barones off
stap off enige stuld, erbasse, vore
huden, zif.

Ten vierden nadich sine ma dars gade
des almechtigen mit alle conincen
fursten

furstendommen ende landen verlijc is, so dat
 sijn maet mit continuelike maffo sijn borstende
 goere blyben en maet, so sal sijn maet oec
 landen verlijc mit vanden goeds getrouwe
 statholder ende tael vanden lands sal be-
 staen ende kunnich spreken, ende als nu
 heeft verlijc den prince van Oranien
 weerde stadhouder sijn maet verlijc sal
 van enige goeds getrouwe raed die en
 den costumen ende ofantien ofte lant
 wester vanden land verstaen, oec sal
 sijn maet instetien en cancellerij sijn
 den selschen lands daer die ondersaet alle
 gobbouwen bekeet verolgen ende ver-
 ruyten sullen, sonder oec mit enige
 vuytlanse redtfordinge te bewarden,
 maet sal oec onafoudich als lifmaet
 ende ondersaet des koempes sijn nabolgen.
 Die belemint die sijn maet daer af buyt
 sal als heere bekeet en confirmen
 tprivilegie de non vocando van vylke kof.
 heruck en voiet landstapper verlijc.
 Item sijn maet sal den amptmannen ende
 officieren vanden furstendomme Geue
 in October voer bidenden bij luiden daer
 toe mit onse bequamen sijnde binnyde
 selschen furstendomme die de tael spreken
 Pullen

contrarie dede dat niet te beschopen sy id
 so sullen die ondersaten sy by den beschouwt
 vindsade, helbe syne ma salare sy in die
 syne wederhande id, ofte in sy afviesch den
 genly die tgenbrave gebiet hebbe sal ouer
 dese syne lande tseue te kemmyn gebiet
 ende sal daer inne so besich vberde, dat
 die ondersaten indemly godes sulke des te
 vrede te sye. **Item** dat syne Ma
 die steden ende ondersaten van gebiet ende
 van zutphen in laie privilegij lath sal
 sonda dat sy dat omvresind by dese trac-
 tate bekeort sulke vberde. **Ende** oick
 die heroginne vberde van gebiet lath by
 hare dubbarich, in wy tgenre des voers
 id sal sy ma de Lantscapen Bannet
 gemely vnderseap inde stede vberde
 oreny briebe in gelvoontliche forme
 gespedwert. **Ende** mit tgenre des
 voers seest die voers voest van clebe
 van mubbes beloof vromogen des mals
 des vberdrage gelijck oick die voers banne
 gelyc ende gespedte so in ouer name als
 in den name vory alle stede vander land
 voers voers so vberde als eere van gemach-
 gact beloben mit dese oreny briebe sy
 ma ende syne stadholda te obedien, vber
 hem vberde tgebeuick ende volla vofficia
 van

voors bartore domme heer & graaf jag
zupbly om die plood te gebruiken ende
te besitten voor hem ende synen doben. Ende
omme dat dit jaest goet ende van vreden
blyben soude tot vebbingen daegen. Soust
giet af gemact drie bruyen by de linden
daer af veyn tobe by ons karol trouwe
voors ondetentent en mit onsen groeten
zige besigelt sully dy voreff gesceet ouer
doy lechen. Ende dy dery besigelt by onse
gesecht voors als namehok Jogan van hofman
& to broschapen. Marten by hofman & by puden
ende heman van brenberse ont hontsen
bureffgrote te nimbeggen als van beyde
quartier nimmeggen. Dier vande lye ont
hoyn by to hurbischoff & Afferde als van
obeggen des quartier van hurenmunde mit sola
van Montehorp & to hest droef des lant by
hessle. In dact van hore van veyn des
sevyen quartier. Bient van voreff voreff
van horeffere als gesceet des voors grote
van horeffere. Bient van horeffere droef des
lant vande horeffere als gesceet des voors
ge. vande horeffere. Dier van voors ende
willen van van van veyn des quartier by
zupbly. Ende zige van horeffere. Dier van
horeffere ende willen van horeffere
droef vande horeffere van veyn des quartier
van

tenhijer In name van alle die gemene sta-
den van helen & Zutphen om tot synder
maet beoef. bebarkt te worden. Dit was
gedach in die tenten van Maer in pntre van
veel pryncen vorchy ende gien mag leger
en verloe. Deij is dars Quest. int jaer 0. 8.
1593. end Charles. 21.

Extractor van eenige recepte.
als rest tot Nymwegen
Saldey in febr. 1592.

De boeren in ophang quartie gesen voor
gegeven. Inkel d' Infractie van 2. 2. brennt
dat in oek vrobintre gelne officiu. Zullen
vergeven ofte bedient vbliden andel day ay
end bij kantfaten. Dat me d' d' d' d' d'
de vromen behoort te d' d' d' d' d' d'
faten behoort in hare plaats te stellen.
ebbel. Accordet is volgend de
lantdagel. Alre tot ene gesoud.

A. 1593 tot Zutphen gefalid
op het ingreep van 2. van
storken.

De adreou van de groote frade by de sive
2. gelede int indermy sive gijns kan
nibore. Accordet de kantfate gelne
quytfeleomge band kme, d' d' d' d' d' d'
de hore g'ronde mact is van sel vord
to'romendy tjt sodanige kme na die k' d' d'

de publicijns mit besorch geenset te worden
27 Ende dat van vdiogen die vuythuyms
zint daer van vromt ende vry selly vuy
alles andere. Pals oick goet lindy te
vrijnd als die provincie van Holland vha
vrijstant by onverschil op daer dindely
sal, dat die seve affant daende van dat
ly mogen op de volatonschap die gende die
vuythuyms lant/clap aldare comd te sicks
mit hie desgelijckes zoldo bejien & gemugt
sijn te dary, ind by vdygange van dury
dat den vuythuyms alger sal gescheide
als den onsen aldare

vuyt het verbael ofte tues 1593
tot zutphen gelaide

Die quaculay van Mismijle ende Arcaley
sue op gecommuniciet toe antaboort gesen
dat zij geyn vuttyde redens laddie vbarom
den sijnge gedeportatied seude vborde hebbe
die vande graefsteyn zutphen vrsort ge
mainteniet te vborde by de vvolutus hie
voortyt te himmisse ende by andere vresen
vden dinstande genomd, by de vvolutus die
vande lantsteyn goet gebomd dat vuythuyms
sijn luyck als vmlantsteyn dury ofte vvolutus
mit lantsteyn sijn die vblomd van vborde
de vuythuymsent in geyn officie van vborde
lantsteyn daer van sijn vqualificatied by dury
de luyck

waer in tottomende tyden beoorden gelyken
op te tegenbeoorden ontset te worden, door
so wat probincien die vrom des conincs
souds mogde vrenden, dat ofte alge
wilt fullen gescreuenet worden

Apostille want Minnische quartie be
licht op de requeste van pete van
vongelot

Salich demontreant vteringen beoorden te
stuyt van des waer by maer blyken van sine
Apostille sijnige. Ende boer set mde vrom
matige yponer wint des vorstendom aldare
sijn vrom gelyken ten respecte kande adelicke
vromde, gesoude boer, dorese buntvraet
ende des anghman dare onder demont
et dorende getoont sijn de sal blyden sijn
demontreant de vromde vromde clonich
en billetteronge gelyken worden, wt dat sijn
des quartie mde sal dare inme vromde
vromde 27.

Volgens het verzoek van pete van vromde
mit Minnische quartie al 1597, vromde
op vromde apostille sijn de vromde vromde
vromde, requeste vromde vromde vromde
die Staten planto van vromde in dato d 7 febr.
1599. vromde op vromde vromde vromde
apostille. Lyndende als vromde vromde
sijn sal ten sijn al in des vromde vromde
vromde vromde vromde vromde vromde
vromde

Wanten als verk van denge geedese vedde
Luden inden Land van lotrecht lebonargh
Ende dat van dede marktly bevoorliden
Leticatie omme door midde van die sijn
y disposide te veriforen, ende de Jomheren
in de verclant contentiment te geben,
gedan t'lotrecht dy 7 febr. 1609. 21.

Op het heros van Nimmegen

Jouis 29 Mart. 1609

Op het sijn die lantdagz ontfijde vanden
de Burmetoght nagedis konige, dat off wat
voetlas dat men die pntabe van die van
oulyffe beegort t'acopteren, in die volgen
verhijnt van hure van nu voort al toe te
staken die psonly zo velt ontfijde gesproke
sijn ende midde landon van hure sully
romen te ontfijde, daer van tusse de
gecomitteerde vanden hove provincial gide
lantdagz van ontfijde vicis roque acten
gexpediut fillen moeghe worden, dat
men maels lot hof gelast sal sijn te sijn
wende naderite probinnie daer den hure in
sijnant gatt conform des lantdagz a 93
aiffrent te zutphen gesalden 21.

Commissie

~~ginspoken~~ Die gecommittede vanden states, lantdagz vanden
geset hebben de vorse resoluties by die van
worfendon gelyc p gr. Outphij te lantdagz
genomen

genoemd, verolarch dat by hare alle heren
 sid. die alre inden land van byro als met
 seer oock ofte bedubben geest onse geyoet sijn
 comen te sijn, vrygehoid vborch van del.
 lictinge. Ende rustvacke laste, ende op
 finale vergaderinge bescreuen in m offing
 geadmittet. Ende gedeputeert vborch van
 form de resolutie by vortige bisceoppes duns
 aengabnd in vergaderinge van staten geno-
 men, ende blyben oock de vortig staten
 gendgen goerde vborch vborch mit die
 vanden vortendom hede te gald popleus
 den in vanden die naeder vnde ratificaty
 mit desen die qualificatie vande ingesilide
 persony een yore bysonde by die van gede
 kant geadmittet ende vrescreben. Be-
 lanngende de keur vanden mit desen tgeue
 by die vanden vortendom die inme by pro-
 vifit 1593. In 1604 geyvolvort in van
 nu vort aly onbeder vort vort vort
 vort mit dat tgeue mid lande van
 gede s vort als mid lande van vort
 vort het vort geygymet in gedy-
 vort sal vort

Ende om datelike te bebbise tgeue die vort
 vort, is notore dat d h l van vort
 gedyt ederman ende mid lande van vort
 gedyt s vort, is vrescreben in m offing ende
 in commissary gedeputeert, ende de regeringe
 des

lant van Notrecht vertrouwt gebuyt, ook
den heden gents te versien ende men da-
gelijck comparitie te versien, soe viel
teken by hime v geresust doerest gelor-
den Ende Jorais van Lemis met vly
officie van vly ordinaris commissaris ge-
dotiet, ende in d. suster inden stift van
st. sebass geadmittent geboden, ende men
goede lunden in woelch voer gesemfret.
Item oer te gedenken dat inden woelch
ingelijck vly versoren versien in ge-
woelch, te veruulken hem van vbulch v
tot vullen, Int quartie van vimbien
van lantcroon, Jurk van Wace van Moret
Jacob Boll vander vly, voer te versien
als boven voer acten gepassert, vbarich
vstert van hardenboer tot vly, vly
wende macthealt van Aboude, ende
hubert van vandenbale, geboude vly
ende alle andere die vly vberespen in vly.
vly woelch

Vande oude munte

enige aenteyckeninge.

In de Ordon. vande munte ten tijde bes. op Jois.
Van d'ijst a. 1356.

Eeney ouden Comites Touenon

Eeney fnezijzer

Een ouden Engelsen

Een goet Leelbekij

Eeney ouden Brabant

Eeney Hollantschen

Eeney swarten Turnouff.

sulckey payement alst hier toe romig is, end
al out geet in synre Waerde

Vin meutoc groten diemichheit gesceen, die
scaen doer den hertoge van Brabant. En va gete
de graue van Vlaenderen ende van Holland
sick voor twateff pennigey swarte

ene goede gaerd boor sijn pennigey
out Coppikin voor enij pennick.

Synica Coppikin voor enij munte.

Item nu geet enij march sijn lodich siluer
xxxii selmgij groot. En act groot sulox pint
ments als nu gangastice is, dat is
volstaen, dat enij selmgij twee sijn also
goet is, als xii alselck groot als nu inde
budele gady. Ende de ppm d. die maechen
en loot sijn siluer.

1356. mensis febr: die v.

pro annuo factu 120 librar nigrozū Turonens. gisso bono
Tur. regio pro sedecim den. computando. gloss.

Libra Turonensis nigra tum temporis tantum va
lebat, quantum 62 solidi sunt suffri Gallici, vng denar.
ac tria octava vnius denarij valuerunt, quod facile
inveniri potest ap. perfectos monety regis Gallie.

40 1311.

refe ad Turonens.

lib. pig.
s. pet.

Groomingens denarij talis erunt bt de 33.
vntij possit emi marca traect: argenti
vel de tribus libris marca puri argenti
fieri possit: Talis etiam esse debent
staubrensis denarij & Bialswiedens
talisque Dochemensib et Leuwardensib.

A^o 1413 den Ungerschen nobel voor drie ponden hallat
gerekent

A^o 1432 vacoret hertoge pbs sikkas huichreijt in
zedant voor 800 hollantse sceld.

Dynse guld 1428. fous hollantse Borse of 1460
1435. 200 Bourgomsse sceld het stec tot 28 guld
ende dat van xij guld ene rare vbedde. In 85 guld
en fan vande xij vnt van hallat guldens a 1441

Den knijssche gulden tot xvi Badense brassenn-
en knijssche gulden tot 40 grooten, 5 lb went
voor 85 knijssche guld

Ex lib. 22. rub. 20.
fous fo. 88.

De quolibet modo refundendus erit dinarius nigr
Turon quorum 12 faciunt solidum; 12 20 solidi
faciunt libram, et nigror: turon. lb iuxta ordi-
nationes b. m. D. Guddonis Epi Tr. 9 plattas vort-
faciunt istis temporibus nempe a^o 1455. 12 cromstretis
et 9 dukkens et sic quilibet dinarij nigr. Tur-
vnt bt cuiuslibet debite calculanti constare pos-
teit.

XI fous Bourgomsse Brassenningsche voor elck guld
40 1442.

20 Foudrages voor 85 grooten lib F. 137. 9 Fod-
drages ofte 13 Whatme grooten voor ene gulden
1408. 130

Door clerke geldesreken guld sef salve goede Bou-
gampse Brassen. n° 1442 1445.

Moutgambly door clerke 35 se.
Gedenege guldens byde stat whij gelbaerdert tot zi wit.
40 1399 127 lib. f.

70 lib. de a^o 1550. bouf Acrenense guld. is cromstere
te voor den gulden gerekent.

4 loot argenti faciunt 25 lb 3 den.
12 loot facit 6. lib. 6. den. 5 den.

ex annibuf
mariano.

Vnum scutum antiquum fac. xxv lb xv. s.
Vnum francicum fac. een lib. x s.
Vnus sc. Kenensis. 7. xv. lb.

vna libra nigroru Turonin. facit. scutum antiquum
Solidus lb nigr. Tur. vigesimum partem librae pd.
Et sic libra valet sicut 20 stuficos.

Tien tornhens groot ofte 20 Boddrayes ge-
rekenit voor ij loot sijn siluers.

12 tounoisise thooftz ofte 24 knuffe of daer boor
a^o 1523 in regyt. d. pauli.

xii cromsterten min en oort van en cromstert in
litsis de a^o 1467 ap. me.

200 petsemans in lris pet. Snellent de a^o 1428.

4 Acrenense guldens en brassen. is cromstertly
voerd guldin.

12 solidi et quatuor denarii Col. monet.
faciunt unam Marcam arg. ponderati

Item 3 denarii Col. mon. faciunt unum grosu
Turon.

Turcomensum ex lris Col. de a^o 1302. 100. m.
Guedese guldens die Jay Tomatz gylfing heeft
oft 10 blaunse placke, oft 9 Boddragere, oft
13 blaunse groot voor it a^o 1407. Reg. 159.

voor eck lb swarte Turcomens x Boddragere
Reg. 187 x/2.

el markt geseeter oude gabe Colfrix byf
steele. en 2 spinn Colfrix de markt geseeter
voor 12 schelling 1307. lib. D. 12

fy es oudt bacch vande hant byf mde hede
betulbe 12 pont voor el outsteit gese-
kent. ende 3 1/2 sch voor el pont.

Ex Registro eccle s. Marie. 12.

Libra grossorum Turcomensum regaliu valeat
2 aureos Regaliu cum dimidio computando
pro quolibet grosso seu solido libe. Turcom.
in 16 cum dimidio.

Libra argenteorum simpliciter sine aliqua adut-
tione iuxta lras de a^o 1362 20 denari ad
libra bonorum valeat, ut patet ex lris et registro
s. Mar. 1x stuferos

Libra bonorum antiquorum valeat 12 1/2

Libra civitatis Traiecti valeat 11 1/2

Libra civitatis Amersford vii denari.

lib. mxx. simpliciter de a^o 1348. dat 39 1/2. computado in uno
ponto daret 20 steele. ut 20 steele in een lb.

obserbata

Reservata queda de Feudis
et confusio sine digne

Thim goddery in de ord which end succeddy
open ouster, blycht by pntie gubdy
by d'ofen soue dy 24 octob 1569 inde pacht
van Bander Willem daemp rumson
ghet Billen daemp te ander syde, de
popul Laurens ottens ceatht cantoor knist
van me pite Christ Ende Informatie te
m' pautals bands Brug gemensy by spouke
vande structure van Leubbenbergh in
Adriaen de Nease a^o 1562 d'z 2 Januarij
Comodat voutte Bronk Cantoor knist
van m^r Jan Beijer zentme van dompsoof
m^r Anthonis Bufe, m^r Jan van lamfwert
wment knist

m^r Jan danket Doot beyde zykty eest bbe
ser a^o 1486. Comite leenise soo puyt in
d'boorn als by t'nyer veret by samet tot
coey.

ap. d. luyx

At die hennery m' doct ofe int leengout
offe in d'z edew in soe by in k'eren y sooy
danzomn by in leen d'ebout soe far de
eest dat leen b'lyt, maix m' doct die may in
des by d'ne broche offe zoch in soe boort al
d'atcom dat zit leen d'ebout of so sal dat
leey hebben de naeste leenbolijer, must die soe
offe

Ben ofte den vesten gract van die vader
ende.

Item al weder om leenmans gorden toe-
geseyen om synen misact wille dat die
blyft nochtand bey jaer bay, of notals in case
quibusdam s. fm. de pet.

Item dat westerf dars van de habelyco
sijns tabes nieuw, de wonghe neue is van
een onder broeder ende de oudste van een
longe broeder, so sal de wonghe nieuw dat
leer hebben, want gy prandt oud broeder
et.

Item dat leen dat westerf dars van de mathe
sijns vch nieuw en een misact, de nist, ba
leer oude broeder en de nieuw bay in een
broeder, so sal de nieuw dat leer hebben
want gy man wop is in getyde grade

Item al wist een leenfact westerf, so
blyft knort dat in jedal bay blyden

Om goeden sijn geestes ofte sijn sijn
oek evelink als die wonden beghre
gebeadt.

prætores Amerfortiani

Hicout Jay Goutson a° 1387.

Gust. bay Lodensteyn a° 1398.

Gert nagel a° 1400

Farob Neming bay Voorborg 1402

Aernt Bois a° 1405.

Wouter bay Haginou a° 1407

A° 1410. Godstalt bay Vinsen maistralt. Grief
die lantgenoten geconsentert te liggen dy dyr
van liefmaet tot Voedehorpe geapprobert bij
byste Vred. a° 1411. 28 Martij

Jay Caemay a° 1413 Rē.

Jay Caemay farob a° 1415.

Rennie pent Vriet 1428. 1421. 31. 32.

Vriet bay Stoutenberg a° 1434.

Quædam de iure feudali

In registro s. Pauli Tractat
excerpta

Als een nieu abt geintroduceert loort so comt sijn
sijnre lieenmannen offeren bys altair die
leyte 2 romen sijnle wyl sijn. En hebben se pay
wasenkerse dat ander spae een lobitte broot
met een sepon wace om larch salb dat sijn dat
broot met dragey ende get derde spae manly
gebben selc en ran wely. En dese sijn gady spae
ald pade. En volgen meren anders ald woort.

coj iure Te.

Den heer dat besteft daer van de nabolyer sijn
twisse mieny de wonghe nieu vand oudre
broede de oudste miff van een wonghe broeder
soo sal de wonghe wyl dat leen hebben want
en vanden oud broeder is. Item daer de nayste
sijn een miff ende een meste de meste is va
en onder broeder ende de miff is van de wonghe
broede, soo sal den miff dat leen hebben
want get en mansoft is van gelijcke grond
Item dat lifforet geyt en wonghe huiliche
youdy geene en gesen mieny daer buyt en gelyc
die sal de ongedy die oxten goede romen seffs
betalen ende die lieenman niet soo sijn de
wruet niet en onbaert.

lyfforet
de ongedy
te betalen.

Item al west een huilich goet besuymp
lyfforeta heylt nostand mlyered
Item mansoft is mending tot v is vatal
wou tot 26 om sijn goet weweluid te vberd
des.

besuymp van
de may fait
de lifforet
niet.

Aet den heer van Obergert etc. leen te boel der
salween romby met 2 leenmannen & gesimmet
des heerly tot sy woonstat ende staen daer
met eenen openen bündel ende gubben beuylt
den heere gewade overbodig vbesinder den heer
te doer dat hy seuldig is, ende zurende den
zing der poorte, is den heer met tegenwo-
ding, dan mannen debite gelyc, en mannen beuylt
ouder manne sege. / ende dat teydinge niet
weeder doer, tot die reyt, en voerth in sal
hy niet velsuimich.

Item cooren dat gemacht is, is zurende gort ende
soo manne besitten, dat ongemet is woerlyt den
grooten & is van des grotte nature.
Ich man man te sammit man tot sy dretus van
en wyrou van is vrede, is niet get, sal van vbesen
hy
is nit de gewoonte gewest, dat een kint
ofte een kint kint, vbesende is recht dalende
line soude moete verlaten de duffenisse,
besoude de leen fondre seult te betalen,
frandende alsoo. die crediten. c. si con-
gretit vasallum tit. xiv. An Agnatus vel fil. possit
retinere feudum. de Feudis.

Van thinsrecht vint.
Wilhelm van Maey en vint prachsup.

teind met
Eubelink.
2. manny

Men sal den thind en sijn drie dagen lanre milt teind
sone in tegenwoordigheit van zo teindmannen als
besuyndich teind, soo is den gesjete teindman day
szuldich teindich dages dubbeld teind, ende die
diden van noer soo veel, als die teind met dat
sefte dubbel ende dat en loopt niet meer dub-
bel te lnt toe, het metta wroeten bebolet wort
dat aldus gesiet. Men sal den brodyge dural
sinden met 2 teind geweten ende panden als dat
landt, ende doch den teindman meede den dorch
ofte den parstich in die en niet by de lant y waer
ende dat stant dan 14 dagen, ende alle dage
dubbelt due zere somme metta pash, ende indig
den teindman niet en besuynt opten 14^{en} dase.
soo salmen hem noer end wort doch, als boor, &
dat soo drie werff alle mail te pijn dase, en
alle lnt dubbelt, ende rompt en dan niet
niet te wort, soo sal den teindman niet by teind
mannen ten minste sitten, die en arsh dat goet
sullen wroeten te en gema, teken noer soo mare
den teindman binnich siere sijn goet bey mit
alle due pashen ende rosten, dan sulre en ge-
siet niet veel wiant alle dage word dubbelt
get totte volle beydige toe.

Item geveliche teindgoede salmen mee wromen
werke en so met ses beelde, day lant y mant
vint de geveliche goeden, dare de beulich van
spraken, te betalen opten teindman ofte met alle
niet

reestey verwonnen soo sonderly ghy sijn de wort
doen en als dat lant panden met een brody
duerck en tibel ten d' m' manny ofte als die
beengoverdy met 2 bebrimannin en alfm
pant salmen de arde roerdy ende inde lant
nemmen daerom als pandt en verseynt ghy
dan de gepande so sly daghen niet te verget
so sal den heer die reage en ghy wy dan dave
behoeyen by te wesen die dat verget wensy sully
te winsten by manny warden gheschiedt niet
dan w'.

Item simeonward nae die
ingenschap machmen metter seuldin ende roth
in goet veyt en daer en teyndich ist goet ver-
loey ende dan salmen den heer bebrimannin
beingy mittel ingenschap en dat goit ontfang
lesen ende ten goet die daerom selyt sully
geuey huer bebrimannin / dan rompt ert vordie
als en by bebrimannin soo ist en bebrimannin
dan alst rompt by roep als en / so mach dy ghy
des bebrimannin soo en bebrimannin

Die herbebrimannin bebrimannin dat lant te bebrimannin
tot simeon ward te bebrimannin te 14 w'.

Die op lant k'anniet ende dat bebrimannin / en be-
brimannin de timmerw' niet
Item bebrimannin en lantman goet die togtsege
om simeon ward, dat lant blyft nochtand by
dare aff rot notant 10. in c. m. quibusdam d' fin
de panis. c. felix 24 fol. 16. 24.

En man sal die heer bebrimannin voor simeon ward
ende bebrimannin 24 des die heer soo sal en dat
bebrimannin

vervolgen voor merde hie, en ray en day noch
 gelyc verget onigen soo sal hiet tegen den e. vervolgen
 met rooff ende vrantfearc up de lib. f. iudicium
 M. Jov. Vanrick. Colon. fol. 54.

Op Outphen soe hene salmen verhegelsbad mit een
 ponde dat sy 2 smalle gulde, die is op vrou
 ende may. Manlyen salmen verhegelsbad mit
 v aldermarck dat sy 2v smalle gulde. Broch
 loch de gelyc den salme die sy mogen niet vallen
 day en soe dat sy na leenryet en gelyc
 och spulhou.

privatis personis debent exhibere feudum infra ann.
 et diem, sed qui privilegiate sunt et annu et
 mansum.

men may thienyorden vicropis als allodialie goe
 dely sonde dy guld? boude te gelyc day sy
 delyk.

Van thienyorden sy placmen ander mit te day
 als die bestorven beary dan datmen nide pmit
 te dan sy ouerly dede selly int thienyorden
 den name dandy gelyc die get gemact
 ofte daryop get gelyc was dary bay dy
 stentme genoot de pelyng.

Maer thienyorden die verort bloy, dale
 placmen nide be verlyc af te verlyc.
 Molanus de Cam. lib. 3. scribit casus quos
 thien vorant olim fuisse pretium maru
 missiomis et redemptio punitatis minus for
 muly extant in nostras quos diplomatibus.

postquam eps n̄ electus, vel alias auctoritate apta
 assumptus confirmationem, electionis accipiet
 et ad eccliam transectus, ecclesiam et possessionibus
 episcopatus accipere voluerit, tunc ante ad-
 ventum suum hoc decano n̄o ministrare, quo
 die & hora intrare voluerit. Ad illam horam
 decanus n̄ ois archidiaconus, decanos et can-
 ones ecclesiarum civitatis et ad nostram
 sedem conveniant, qui conveniant oibz reli-
 gionis sua in eorum n̄o p̄ sunt modum: cam-
 pana episcopalis primo pulsabitur, et tunc in
 suis ecclesiis conveniant. Cum eps portam
 civitatis ingreditur tertio pulsabitur in
 processione ad ecclesiam nostram ventilabris
 et crucibus occurrat. Eps usque occidentem
 ramentum n̄i versus portam vobis, vel ad
 introitum ipsius ecclie s. petri, et non ultra
 nisi eps confirmationem accipiet ibi in
 pontificalibus comparabit & abbatibus in orna-
 mentis abbatialibus. Quod si confirmatus non
 fuerit in religione sicut alias comparabit
 in propositis & decanis aliisque duo presbiteris
 de ecclesiis cum ducentis, p̄cedente processio-
 ne, & duo acolythi cum ceteris, ut tertius
 cum thuribulo p̄cedat ante ep̄m, ut duo
 cantores, ecclie nostre intonent responsum

Martinus Abrabe cum vici et cum tunc prosa
 Euphomas, usque dum veniatur in ecclesiam
 Et tunc ecclesia ponit si sicut consuevit est
 in medio ecclesie, et ibi parato loco orandi. Epus
 solus cum deuotione prostrabit se in oratione
 adstantibus duobusq; suis, et intonetur An
 Dne Deus nr, de secutio, acolyki dicent Xp
 ora pro nobis B. Martine. Et Epus si sacerdos fu-
 erit dicit Collectam de B. Martino, quod si sa-
 cerdos non fuerit dicamus noster hoc faciet. De-
 inde Epus cum ecclesia hoc est placet et raronicis
 intrabit eorum caplam et pducto libro Euan-
 gely et nro iurabit ante ora iuramentum
 quod Epus iurare tenetur. Cuius forma ponitur
 it: de iuramento, quo pfecto dicamus
 n^o claud aulis episcopalis, sigilla officialita-
 tis et claud pastorum ecclesie, et ora p epum
 defunctum relicta ipsi epo ministrabit et
 scribet, et tunc iuramenti Epus et archidia-
 conus sigillatim de suis archidiaconatibus
 iudicaturam faciet, et ipsi sigillatim epo
 fidelitatem et obedientiam manalem pro-
 mittent sub iuramento quod antiqui infida-
 tionem et prestationem omagii suarum
 prepositurarum et honorum ipsarum tem-
 poralium p ignorantiam nominabant,
 si vero Epus vel aliud de mandato suo vol-

Antiphona

rationem

rationem vel sermonem verbis latinis
facere voluerit illud potest in capto ante
vel post, deinde ductoris huius in eorum
ecclesiam nos ducent et in cathedram episcopalem
locabunt, ut tota ecclesia more solito
stabit in choro et cantores intonent hunc
Te Deum laudamus: Et acoluthi cum candelis
et thuribulo stabunt in choro et ventilabre
et crucibus more consueto. Hymno deo dicant
Acoluthi vers: Dns conseruet eum et viuificet
eum. Et eps collectam pro pace, ut prius
deinde ducitur ad curiam episcopalem per
ductores suos, canonicos et clericos manentes
in ecclesia. Ipse vero eps nunc habet possessio-
nem suam. Sed quomodo archidiaconi eius
inobedientiam non acciperint nihilominus
in suis archidiaconatibus ministrare consue-
verunt. Episcopus etiam nullum imperatum
vel clericum potest compelli ad manualium
obedientiam sibi prestandam, salvo quod est
infra de institutionibus. Si vero eps non
ipse se, sed per procuratorem possessionem
accipere voluerit, tota sollemnitas para-
tori suo non fuit, ad quod convenientibus
platis et canonicis in capto iuramento
prestabit, ut claves, et sigilla ei dimissa
pnta

presentabuntur, et in aulam Episcopalem ducetur
reliqua in aduentum Epi differuntur

Vsurpant etiam civis civitatis, ut non prius
si portas trauret: aperiantur, nisi prius eis
promiserit et literis sigillo sigillatas tradi-
derit, quod privilegia libertatis et iura ipsi-
pse Imperator: reges, ac Epus trauret: indultas
et consuetudines antiquas in quibus factum
extiterunt ipsis non infringat nec impug-
nabit, sed incrementum faceret ipsis non con-
fuerit. * *Secus tamen sine regis Civitatis, quin et ipsius*

Die obic huffen of landen in Sappart dit
die in margh met beswaren, spliten, beclaken,
off d'ghel sonde roment ofte vullen des gronters.
en alghen parte d'ghelere d'ghelere ont te mon-
tand vorderlic gack en est opten onster den
besitte id des Sapparts ende inden by verband
id vandy grontgure maar by den Sappart die
royn, en desghelpe maximen by den Sappart
of binnen voic seules. *way g'roete*
Sappart dock de vuyt soyn v'roemghe spou
broederen d'ghelere als van g'roete h'yn.

*et ipsius
Ecclesie malozis
protocollis
a me v'isita
liquida constat.*

Endgodeink stust way v'ro spyn of leingouch
en v'ro v'roet S'v'ro op' d' v'ro die g'roet-
men outg'v'ro v'roet d' v'ro en d' v'ro
ofte spyn als d' v'ro g'roet en die g'roet
oue boor de v'ro d' v'ro g'roet.

Die byfqueftures van Amiant / 1. Boort in Bary
2. Ammanes Binnig by Buntig / 3. Bunnegote ende
wembunggo / 4. wouderberig d' hynthoude /
5. Lantig in teogelant.

Bunnegote groot 3232 dammatig /

de hare 685 / de duyst 1032

Amiant 680 Ouefeldert 288

Nudefeldert 543 de slagg 370

Die hout 107 / Amiant 134

Am onde Bunnegote compresendantur de
quotificatie vande capten binnen v'trop.

den dom 30 / salu. 25 / 5 Maruz 21 p'd
queruntur S. petre 14. S. Jan 16.

Die groot heyl wort g'oud vbaedich f'ont
v'ere t' van el groh, G' m' g'el'ig alle
lenig heed'el'ig'it g'eb'ig, in v'oord'ig
f'ene betaret.

Voor t'f'ere v'it. p'f. doord' f'ig'ig m' r
v'it. p'f. cleont v'ere p'f. Cam'elant
v'ere p'f. d'ue'ber'ere v'ere p'oz'ig
v'ere p'f. G' d. v'ey t' p'f.

G' d'egel'ade ang'te'bolig'ont d' d'uff
offe met p'f.

Stuete beugelbaad

sy fac parsh

Int carpe bay loem 2. rot dym 2. faebst 2.
fy oudscoop 10. Cortegorbe in loeders 10.
us. wagt gestreft beugelbaad gnt.

us par hantrey
stooop botte. us bued dat botte.

us half vriedde botte
7 oude fers brachsmint.

1 fransje seilt. us doney seilt.

1 goude knysse of m oude lo. seilt.

1 capois. us botte capois

1 guld. us pont gerts greets dat
is 20 groot sulx payment als gonge is
ten tyde van de verlynghe.

us vriedde goude vooder botte.

Den meest de iact parsh of muly vud hbre
om de stad van ad flmly.

mit 3 lb gont greets de grote van Tornoise gerdet
voor 12 pennings 1351 D. 14.

wagt bay beugelbaad dwe
voor ontangt vord

Omly vud sporebare vrb. us vrb mit gont
mit een halfbant. us vrb mit met. in lb
halfbant mit op lb klamb in lb

eenig Meelbentzen Gnoth vrb us par bay
bantstou vrb lb / us par bantstou in lb
sen

9. ~~Den jaert boeren vrees. Den doordreft
 Roete 1/8 Den paer bicten hantflood
 Den 1/8 Den goet carra 1/8 Den paer
 ditte capoen 1/8 Den roch saint
 een gouden huyelceen noble een paer
 Comijndy 1/8 Den nye Norm by 1/8
 een capoen by 1/8 Den yare sator
 in 1/8 Den to guets yets 1/8
 Den gouden penn daer door salmen
 ontfangen een hollter oud seilt
 ende dy seuch oud seilt gerant
 ande baluch goud guld par. 1/8 1/8
 Den paer sporen 1/8 Den seilling goll
 1/8 Den seilling hollant paymndt
 1/8 Den trooten guld vrom. 1/8
 Den pont swacken 1/8 Den vord vord
 1/8 Den pont Courmay 1/8
 Den huy kethen seilt voor x seilling
 Den huy seftes seilt voor 1/8 Den vord
 Scutali erant balaz. xi solidorum besta pro cop.
 lib. v. quales tunc Justin. cuot dicitos tunc
 missy (tremissy vero in eura solidus dicty
 septe scate vlyssora. vus et balaz Franc. num.
 14 vlyssora pma't in ecclia 1/8 sub noie ant. sub 2.
 Cofhi~~

Costumen van Amersfoort. Copia Copia

Omme nu te saken ende fuerning die der
 scrijvinge by den hove van Utrecht dunt alle
 vande xijde des hertoge van Alva te dar
 aen de verordening der stad Amersfoort
 ropende die coustumen mach bedryue van
 Amersfoort gescreuenet. Doo stellen die
 zelue verordening dese nabolgende coustume
 die nu saken besse besetteren op, nu oud
 geboorte ende in vorec luyde gescreuenet
 sijn, ende nu gescreuenet worden, ende
 bet all bealuy. Dordomantia by h ma
 hoorsloffische memorie die stad Amersfoort
 gescreuenet ende bealuyt.

In den vesten is een generace costume, ald
 dat alle die lander hunsen ende honden
 geleych binnen der verordening van Amers-
 foort, daer van vonden bealuyt, sijn
 van tymb ofte sijnpart, ald geleych
 in vorec luyde gescreuenet ende vorec, niet
 tegenstaende die seue nu tymb ofte sijn-
 part en bealuyt.

Item dat alle renten die op heylliche goet
 dien gehypotecuuet sijn, vorec nu
 heylliche ende vorec luyde, geleych die gumm
 daer die op gehypotecuuet sijn, dit al
 te affkoffinge toe.

Item.

Item wort mude gebofweret dat zoo wan
 meer ymant leeft sonder geboorte arfter
 te laeten, ende oecme leeft tot sijn naef
 effgenamly broeder ende fuster, van
 vader ende moeder, ende van gelijcke vinge
 broeder ofte fuster, van vader of moeder
 allely, dat alle oecme broeder ende fuster
 so oec gelike al gelike geboortelyc, oec
 richte partey ende denlyc alle die
 verlybare godden, byden fteyn, lare, o=
 uwelelyc broeder ofte fuster arftergeat
 sonder regard te nemly van wat ende die
 offgeromey sy, ten daren by de ouerlyc
 ande geboortelyc word

Item dat alle manlygeyde van derlyc
 godden tufftey broeder ende fuster, of
 vinder ende vinge, beoorlyclyc gefiet
 voltoyden, befyet ende gemaect dat
 van die in roffelyc aengebier, ende
 aingetaft giet, oeclyc in sulcke craft
 ende beerye gegouwen, off oecme ginge
 luytlyc dat die godden die gelyc in
 gefiet en demlyc gelyc, oec hinc al
 dat getransporelyc word.

Item allen bylyc, voorbarlyc ende
 beeryc by vinder ende vinge, beoorlyclyc
 goddingt ende gemaect, oeclyc op die
 gelyc na geboorte der gelyc, herder
 geboort.

veroorlooft ende gebodet is, dat alle die
dijlbaar goddelij die die d'ijge personen mit
sienet en bescheiden in mede ganc, te gelyc
te verord' van sulcker verord' g'concl'
ofte die sijnre eerste personen die dijlbare
goddelij alsoe g'g'lyc, verord' g'g'lyc, alre
d'ere p'v'at' g'g'lyc, g'g'lyc, g'g'lyc, van
sijn v'erde partene a'g'volgende de sijn
sijnre verord' van verord' goddelij in
den verord' g'g'lyc, verord' ende dat verord'
alle v'erde condit' die more bijg'lyc, van
verord' g'g'lyc, verord'

Item verord' v'erde voor rustum' g'g'lyc
dat tot wat tijden g'g'lyc sijn
landt off ofte g'g'lyc, verord' ende
g'g'lyc, verord' dat die sijnre
die sulcker p'v'at' off p'v'at' by goddelij
g'g'lyc, verord' a'g'lyc, verord'
die sijnre ende sijnre v'erde, mit
te g'g'lyc off sijnre sijnre
verord' goddelij v'erde, nach l'ng
sijnre v'erde, verord' v'erde
v'erde verord' v'erde

Now is binne Amersfort en g'g'lyc
dat die g'g'lyc die sijnre v'erde g'g'lyc
v'erde g'g'lyc te g'g'lyc, of alle
die goddelij die indifferente te g'g'lyc.
Eerst

heeft inden voorgaen van Amersfoort, dat
 den gelyken die de werten toekomt en faken
 van betalingen procederen naar op den staen
 kants / gelyk / oft loff dat du gelyk die de w
 beed gelyk beset en gelyk ende toekes vord
 ten tyde als die werten beed in gelyk
 ende dat sulke vord, begreep onder het
 gelyke hypotieque vord vord verlaet
 vord executabel

Adus gelyk t Amersfoort den 10 Januarij
 xv^e hienentis stils traneten, vord
 circulationel vord die vord vord
 minuta ende vord vord bij mij J. Botte.

De vord vord vord
 vord tot Amersfoort
 gelyk

Act den 6 februarij xv^e xlv Gelyk land te
 bebeden van vord vord vord gelyk

Item den 7 April vord vord vord vord
 fals. dat die vord vord vord
 tust met oppetten vord, te vord
 van vord vord vord vord vord
 vord vord te dat die vord vord
 vord vord vord vord vord
 vord vord vord vord vord

J. Luy.

Item bint het placat vanden 17 february 1550
gepubliciert dat die dorpen en gemeynen
bintfettingen sulck moge maerken onder octroy.

Item bint het placat d' 20 april 1551 gepubliciert
dat niemant eninge tieren vogge gaese, noch
andere gramen in specie gemak noch andersind
voort en te vercoopen noch oer te roopen noch
kooftien dorpen gouwen ofte andere huyzen
noch andere ophen platten lunde ophen ende
plattien, dan althelude in buyse ophenbare
onle te geyntkuerden, mectien, en dat
op geboonliche dagen ende brich, op yghen
vande boord woen tieren ende andere
gramen, ende dat en boude vande beid
ende yghen vanden, soo byd roopend, als be
copied, ende en yghen te contrarid doch
ende te tieren noch tieren gebouwen sal te
verboven. besouderlyc nochtan dat de
ingefetien en besoude oer platte lant
houe gebouwen sulck moge te sulpe romen
en subuicieren van conde ende andere gramen
tot alimentatie en yghen van haelumde
huyzen, ende andersint allewe onder
dandem te misbruyken.

Omst het proces van hure.
Dat ontrent 80 jaren voor desz fouwe
overange heeft.

Dat het en costume is gebleef binngh vortst dat
en vorst ofte mombair niet valdus en
vringen inventarib te maeken, ende dat sy niet
en verfunnt in non geendo, ende albbast dat
hy gehouden vobair mbentariib te leuen so sal
blyndig tselus geseret te sijn in pstantie e. In sijn
van yffelzen des ompt sijnst oom, mit pstantie
dat en niet voder en dorst gesonden te sijn dan tot
het geene an sijnen handen gekomen soude
vbaet een saerke dat en vorst door vringere
niffentie in non geendo gesonden moeghe
wesen so en hadde tselus noestand gien platt
als nomina arbitou vop tement vubetate
goet genoe sijn, ende voluendo iuxta l. Tutores
post et l. Anglud ff. de administ. tut.

Car. v. Imp. vint Trauersu a^o 1340 15 Aug. et mil
Bucam pfectus est quando bt quida putant,
a vnotore aru tabes, se stitit. et quo ror
id tulit vly id alio temento facta merant.
idem redibit Albano factum ibid

huc bunt soudenich de camerarid
mogey kuyfen

Hyndrick van Rauffbay
Jan Aelt van hontorp
Joest van savenstein
Harman van Lubben
Gofen van schanck

huc bunt soudenich burgermeesters mogey
kuyfen

Ghriet Boll
Jan van Cuyck
Willelm Coppet
Melch vuntin Unge
Adriaen van zuytoort

huc bunt soudenich melubbe frighen
mogey kuyfen

hendrick wylgert
Garc de cominck
Jan van luyck Antcom
Mattheus Block
Adriaen van haelstingh
Dominica Aelt
Harman van Lubben
Gerenc van Rauffoban
hendrick kuyse
Cornelis van Minderberg
Draminck foort
Joz sprunt
Hendric Knoop
Antsomb Boll
pete van Donenboze

huc bunt soudenich van melub raden
mogey kuyfen

Jan van Dabel timmerman
Steen van Waelle
Dirck van Donenboze
Kunze pott
Kutge eluclimck
Willelm van hindestein
herbert van Myndy
Jan van landtgroon
Dirck van Moutbenre
Gomb folcht
Wille Jarob van hufvoet

Camel.

Janob Aelt van hontorp
Antonis Janob
Janob van sronstein
Gofen van schanck

Libra ecclie Vlt. antiquitus erat 168.
grossor. Flandr. eius dimidium erat
scutum antiquum, truens flor. aur. hinc.
quadrans scuta philipeu, qualia et rui-
derunt separatim ciuitates Transsili-
lana. Libra Cesar. erat 117 gross.
Flandricor. eius dimid. aur. hinc.
scutum in antiquis erat 84 gross. Flan-
dricor. nota ∇ . Aurei Reneser sunt ab
Epo et Transsilanis baru. cusi 56 gross.
Flandr. quoru nota $\square$ vel flor. scutaly
42 gross. quoru nota ∇ olim tremis
ac solidus. Sextans, semiaureus Re-
neris. Decunx duragma. Vncia Turon
cuius sextans semiaureus hinc. et
Vncia Turon. nostre qui et octaua par
erat.

In het clooster boeke tot Woyck 14 Inboeke
voor elcken gulden 20 1428. In Regheers
boeke. Vnck Wilhelms seut tot 20
en een busse voor twee phls. en in boe-
ke in een half griffon voor een 18
te betale 1490. In een lib. queda ad mon. bet.
spelandia fol. 378 2 pag.

Jay bay hout Secretaris bay hyl was bay
 Jovine dat vbe ee overmits soo vbringe
 gebondt vboordt die frequer ronds datome
 de pppene der studey fageley gebb begin
 mh te gebuyrtu. bequelt mude
 dat transporety bay land q amly gode
 2nd ondes gemine luid iparety te ge
 fegods sonde enige fructu. alleen
 litar tot hemisse vandus ad spoolme
 end syne spoolionge sulpp becondi
 gende datse get vilden gedendly q
 vblue dan soct smelck vppely oft one
 yelypus gende.

Hannic antiquis bibis

Jre gebude dat niemant desz ballmck
 en meet nog en maelt, en put nog te
 paret, en sseest nog en strest, en gese
 nog en houe, Ende hooreste boete.

ex actis lib. A.
 fol. 147.

*In testimonium declarationis Reinardi
 de Cocuarden quod oppro Cocuarden
 spectaret ad Episcopum, Eps Fredericus
 adstant propinaruit et dedit comuniter*

duodim amad circumia vt bene bibrent, et pmissa
 memous tradarent; vnde vt est in actis, plebs os
 lato vultu vordue iucunda respondendo clamavit
 valtat gursq dñs nre transt: mandatuque furo
 parebimus, Et in nome dñi gulgis habemus
 27

Te confideren

Dat de Franck van hollant verthoert is
 gebleeft van vrees van de andere platen
 dat ontrent die in misreus door gubberke
 van die van hont (als de wapens op sicker
 columnen mit domme gheschildert sijn te be-
 tonen) ofte door roep vrees van hant mit
 wat roet de sven als die van vrees gebront
 sijn ofte sijn die oue gelyke hebben, in sijn
 door romoskie en in vrees van de sven
 sven die in de stoffe gebront sijn, die sven
 tot vrees van de platen te gelyke met vrees
 dat oue sijn oock den dree mit sven gebront
 hebben als de lere die voort en de sven
 sven sven onderhouden. In sven oock
 sven sven vrees van de lere sven te
 hebben dat sven in sven gebront sven
 altyt sven in alle sven gebront sven
 vrees vrees sven vrees. in civitate ad sven
 quibus sven sven sven sven
 sven sven sven sven

De Saestraet vrees den hof van de bisschop
 te vrees dat sven sven sven sven
 te vrees sven sven sven sven sven
 sven sven sven sven sven sven
 in lere antiquioribus voratur, mense in lere
 de anno 1164. Domus cum curtili in platea suburbaria q
 est media inter domum episcopalem et ecclesiam B. naue
 in traecto.

Het Steenderg vesten S^t. Marck buyt de mure ghe-
 mien dat onder Morich d'ingh place te d'essely
 date na te bekenen also dat redelicheit ont vrad.

De ghehele b'eeche van Daxmiffy tot
 het nieuwe iare salmen die date fromen
 want toecomende iare 17.

presentatio vini.

Die stad v'brecht presentat v. E. t'bbu
 stad Rammes beboud facit. by quartet
 te halve 17.

De gemene doone 14 boetes
 de dyre vrede 18 boetes
 de hollantse vrede is xii. boetes
 de vort 12 duymen
 de duim 10 g'edien
 (g'edien 10 caring stichtse maet.

De kuyfstege mi de groene fye gnt in lris
a^o 1488. frab. cum magno sigillo.

Les zuphaenst leen is doordelike maer
lijft opt naeste lijf in bloet de may
woer tveijf. Dore den stuyfsonde hme-
ren na dode sint bades soude het leen
bruch op in moede alit opt naeste lijf
ende mit op in broders ende miden
die moede soude s. g. 200 soude sit een
op hare naeste brinny, in mit op hare
moand brinny daer bay gromly wbaen
item een sulke leen dat gont te beche-
gelbaedy mit ee port gonts wets dat
woert betaelt maer leen bay gibel
2 gouds gulde, sinder alf g. doost sigle
de camie. een g. de durbierd g.
den poortie in kammey woijns opt
een horentgen in dact booz.

Item als leen dat boert te bechegelbaed
als een gelates leen betaelt s. g.
een te leen bechegelbaed men oer
mit s. g.
Item booz es bare leen betaelt my
woer toert in bare. 2. g. g. opt wact
mit fadde.

Item een leen dat gout te verhuurbaad mit dy lb
yacht gouts salmen woord ~~de~~ van lande be-
taal mit land van wyk een brant seilt

Item dat gout te verhuurbaad mit dy pont sb.
salmen voor t pont betalen 10 lb

Item een leen dat gout te verhuurbaad mit dy
staets leen, salmen door voor betalen Drie gra-
de brantseffers schelden, velle brantseffers seilt
voor anderhalf anders 9 lb 10 ppen 18. boerd
Anders 9 noes een gelijck seilt voor t hysse
noes salten seilt boerde camed, ende een
half seilt boerd seique, tates kammes
vande doord portia ofte d' enbrieder
fant in als en car. 10 lb 10 ppen, 10 coll.
18 boerd car. 10

Item een leen niet experimentel wbae mude
men dat verhuurbaad sal vbert betalen als
en gnefbleen 20.

By senthe vande boue van wyk tusschen Wil-
lem Vorne app. vande greece wa Amers-
foort te vande In hertog Gheert godf te
sindere 21 de te andere 21 de in date
dy 10 April. 1532 is een walmfge oude
groot verclaret vberdy en stunde.

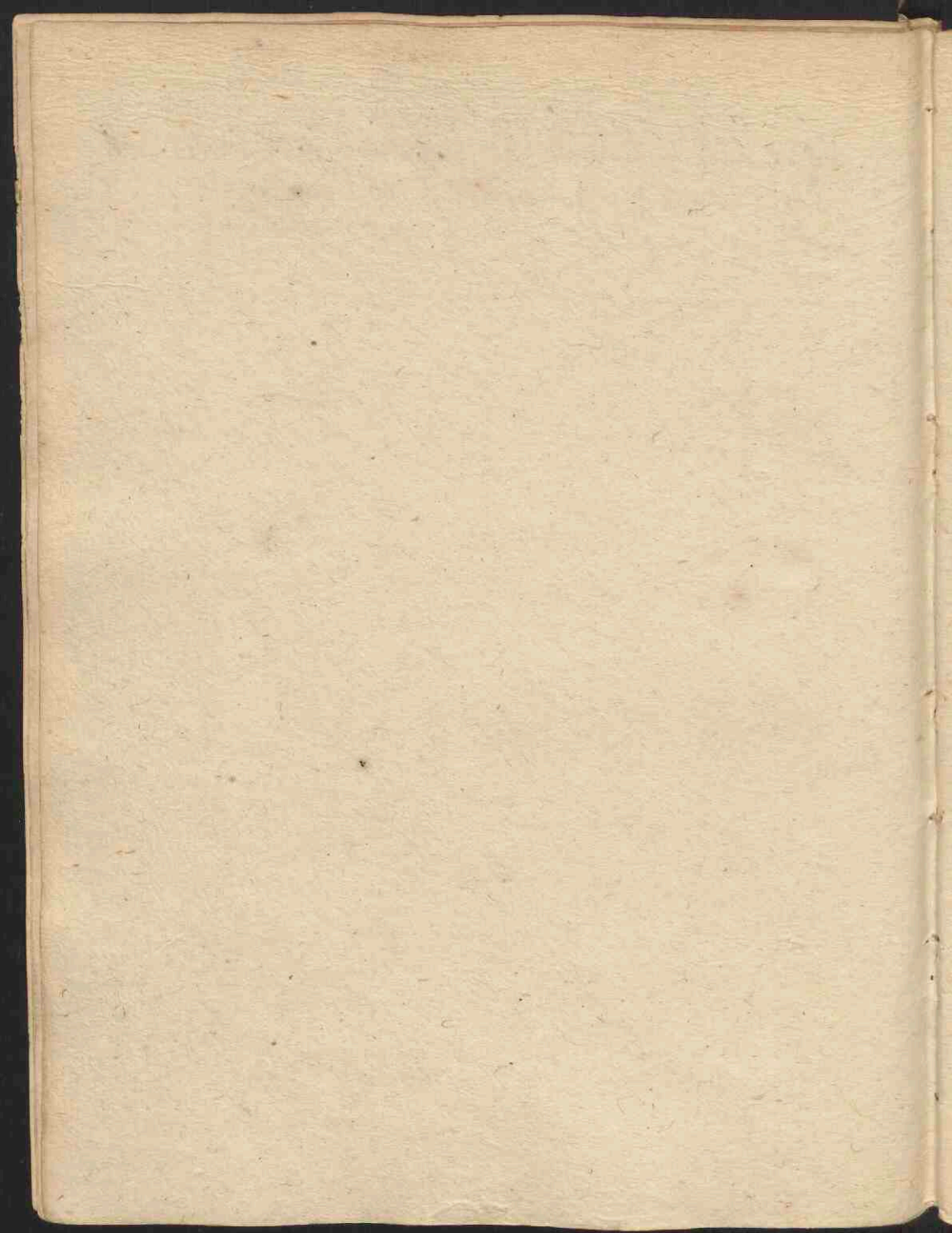
A^o 1539 gesekmet en sol. seil. op 2 lb 10 ppen
en p'm halts 9 mly, en Engels p's 1 groot 6 mly.

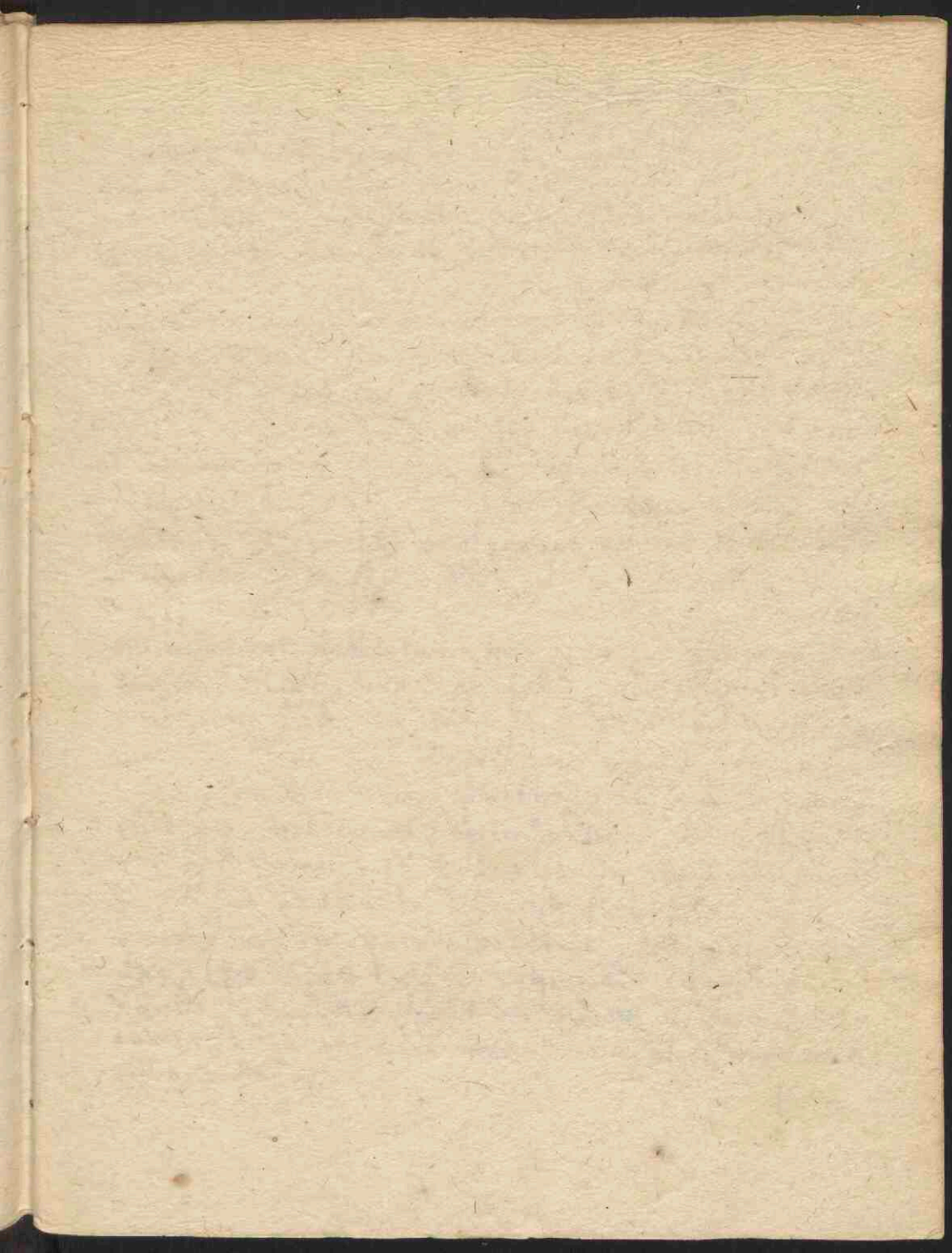
De Stadt van Utrecht het derde boek van
Stuyt in libz. Regular. magis. cum exper-
to. fol. 320.

1851

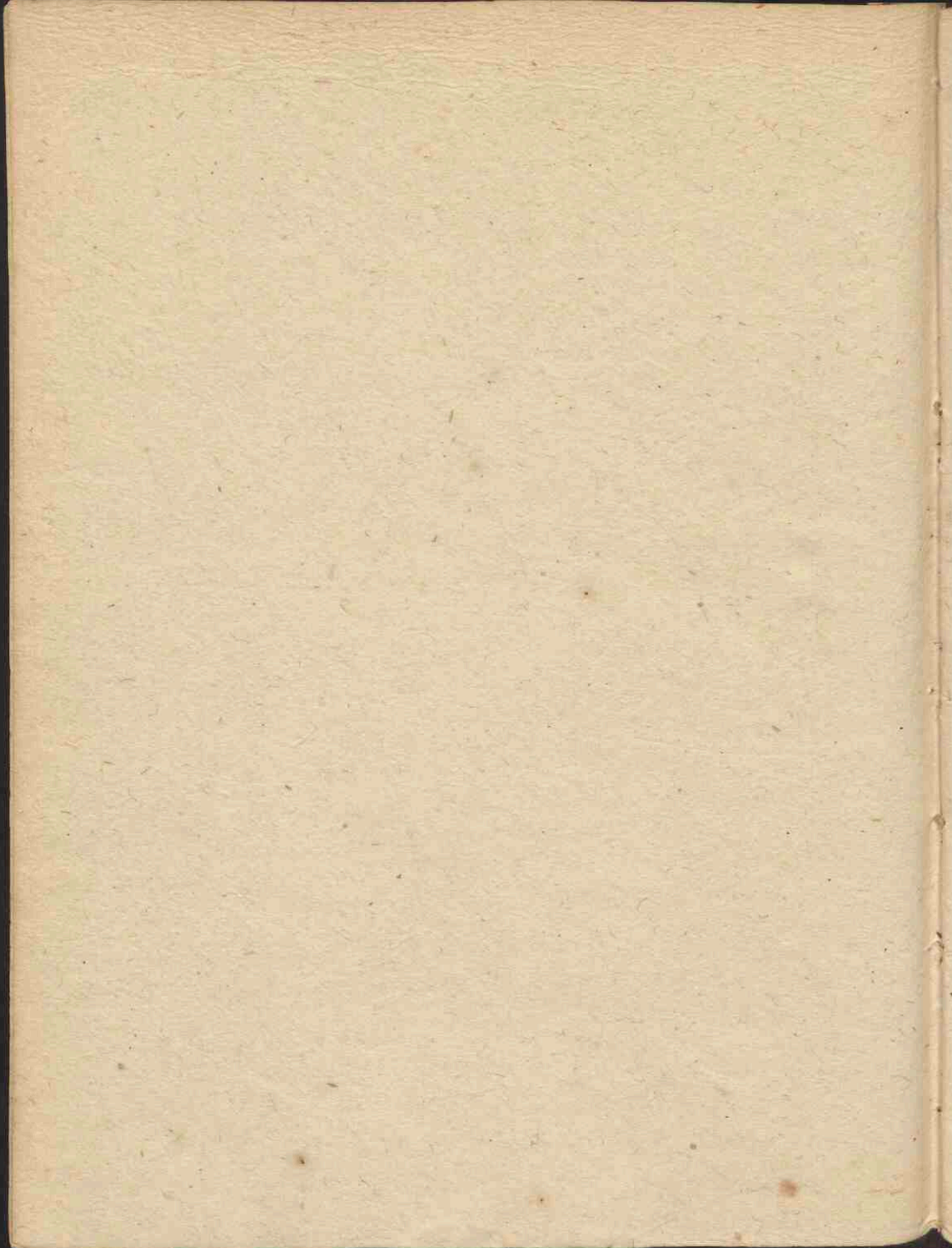
1852

1853

Quadam notata ex adversarijs.

Hade. v. Brns.

Seckerre stuctus ugens dinnent vander Hocue front tot
Amersfoort byd comint by missius van dato den 9 Nouembis
1562. thoff hier de procure gneal gebodmelt tegen de
voorz front conclusie by getruyft te lousen bekima July
1562.

Den 19 July 1565 gaf den
Maerstat van Montfoort ay dat den Noorsmanne ge
dangt sy op sy Symb doyn beynge hadde ay dunff
ge gnt Ferdinas dat oere ay stont niet sy
Vilde doyn doyn de prorsie die bebold was amme
d'oorlog van Malta Begginde onder d' comint
niet te stavn.

Seckerre familie re
fincint by speulen vuytgegan op Jan Bottes Vape
Lnde bebold ay stont date op te informen acten
ay 19 febr. 1566.

Die kintstgens boeddy
Mundig opt platte kant ten is uen by du mygh
ten is mygh metant hare goeding niet alene
vdy voor hede zo uen sine consethu missieu
vun.

De froum mygh haly consul
tation ende moeten parthys tot dus synde
inleggen / hebben de septimly voor el myl gaes
mit hueren 3 18 tot rose vande bekefte
privilegie de stadt vtrict siet fol. 27.

Oetren van die vande baet om byny in buel
xrus te mygh luffen vsgue ad reueratwun.
vande k. ma. sigou hie de dende in de 2 dellen
tot de stadt om d'ale mude de baet Omickwaet
te onderhoude.

Hem

Item placet van pmutatie bande derame van
s. marie van Weegh h. henric van Boudenbath
op de psonen van m. harman Letematiy mit
gadria de allange van der Jone.

Allange opt placet banden dandekes Vorstij
verafge op een bulle ommet te mog confu
wre, een ransonijie mid dom fol 70.

In bruederschap d'markt van 20 psonen ommet
toesicht te hebben op de arme thieraten. 114
Leenige renten op penonny by de gashuysmrs d. S^t
Quintyns gashuys.

Amesfaderens pte retractatione publicandi co
stitutionem d'commende aru Emdana, ritant
a procuratore generale 9 maj 1530.

Joost van Buren meester van vlysch gijft van
hadenbroed rentme.

Also inde s'cric van harman huberts & cristoffel van
Montfoort bebonden waerby enige intitulativ acten
ende scripturen sprekende op stadhouder banden
leening ende thof als representerende het lenhof
slants van vlysch, contrarie die oude v'antien
heeft thof de procurer van partnen ontboden
in bevolen alle de voorsz scripturen te redressen
vrij ende rozzigen i juni 1560.

Opt different tusschen hatingen in bussegen rentme
gedesceet, dat den rentme sal gey bouy halme
In 22 octob. 1560.

Mr Boudeloy, Jacobus Commissaris van Holland stad
 de verset Læritokium vande stad van lobbet
 id geordonnet die vande stad sulcx niet niet
 te consenten, alsoe helue stont te beline
 my hier vande hoghe raedt / 17 Mart 1560.

Den procurat^r g^raal geordineert hem te informeren
 opde familie van k^rone clooste Joffray van s^r s^rants
 thoret met kinde gemact / actu 13 Maj 1561
 peperit illam Joffr. Fuchs van zulen van habedijst
 20 voors^r opke Wiltendonckdars.

H. Cornelis van Nuenode Can. met dom g^ructe te
 g. Willem van Ambrorijes d^rey van oudemuste
 15 Januarij 1565. A^o 1562 29 octob. g^ro^r

petre^ret p^retke misus acmde s^rme van d^rer
 van z^rer^r deurbecde van stad b^rid voors^r
 Cornelis van Nuenode.

Eps iubet amoueri custodiam impositam domui
 Choop canonici s. Jous p^r procuratorem g^rualem
 consilium pat^ris eius mandato, et custodia
 amobetur 30 Maj 1566.

Negotium Jous Tol alias byster gebangh op
 Hazenber^r naderant g^resent s^ret metta s^roble
 de v^rid fol. 39

Nopende het accoost gemact byde stad metta g^ru^r
 rum clausula daer in g^remfent metts daer op
 g^roost gebende het adons vande w^rid actum
 27 oct. 1566.

Zantuset.

De seout mag opleggen ~~et~~ goet in questie bin
nen en maect mits gemetende de diec p^{er}
muse.

De huylude mogen de huyl
nog beternisse niet overleuen ~~en~~ tegen s
hare kinderly ofte andere dan by ~~expres~~ con
sent vande ~~ingenaer~~.

Cornelis van heubbe Maerstrale vande lly om dat
zij in Junio 1569 ondel mize andere gebruyen
hadde een Nelle hermanz. beomide te sunstgoz
ten te oorfaete in met hare kinderly ene lub
bert ysemans p^{er}uant ende herdoper te guse bo
skind p^{er}terz van 10 bren tot inde naest gaddi
goren p^{er}terz / vnde mede nade p^{er}dicatie sijn
geuust en gesenderest / latende den voorsz p^{er}
dicant, koolof ians, Goris Cornely met mize an
dere sijn complecten t^{er}andere dalks by Holant
Gardn soor met de stgunte bebrongt aen de
mont vande zoe. Vnde dat zij de boorsz nel
ouel mits Gardn ouderom en impotentie gebrorst
gaddi opt huis te sijn en daer by geboorst alsh
vrou p^{er}son als een goet geuort gaddi, latende
de schuld in en af gae nae hare gelicue, wigens
dopresse vdomantie vande soue / d^{er}bas nu / oo
dat d^{er} boorsz mee (die de v^{er}sch vande plaraten
van heresit allen ruz tot sunstgote 2 maal g^{er}ub
lickeit, niet en rone ontgah, door groote n^{er}lygthi
ende

ende quade toefst van doore Maestrale ontrom
 was als van geijray schied uer te bou a' is
 in 7 bij ontromen was Ende Antoni die stille die
 bouer van affement op sijn lijf onder de bodryne
 vandy doore Maestrale gecromen by de kluy
 de apprenidit was sulcs dat die doore Maest
 a dolo mit de mare g'excuseert doord' zij is sij
 mtend' van procureur g'nal be'feken zij ende
 de kluy god' gepeinet dat Maestrale ampt
 ende te 18 d'ige dage gebannen vuyt de lande
 van streekt hollant z'viant zij op sijn lijf ofte
 andere arbitrale co'rdictie Schoofs van d'p den
 29 Januarij 1571.

int fapre band van doore
 h'f'ituturiele ende fallende sijn' godes ruden
 ende fain in onse land van d'p' zij mit ga
 des tot sijn on'g'confyquereerde goeder in d'ij
 en sonige g'esse in maniere als te bou v'c
 die doore f'entij ende van geseidd' impo
 n'ij l'ij op een s'bygij onsen procureur g'nal zij
 3 g'bris 1572. Ex lib. 4. entretenu cum. 12.

Caystoffe van Montfoort geband is byd zonne ge
 bannen om die misse en de delict' by d'ij g'ed'ij
 vuyt de stad in land van d'p' b. 3. zij te 18 d'igij
 dage sonde dat obedien' inne te romen op sijn
 lijf zij g'ecomuniceert inde audientie des Schoofs
 van d'p' den 25. April. 1577.

Alse p'ke van Cats maestrale by Montfoort em' p'gls
 g'ron.

7.
gerondenmeert en vrede en tey platten lands van
Montfoort om gebaeret te worden als is staet
ende daer na verbrant, en en ander ontzooft
so geeft en door intercessie vanden burgemeester van
gysen oordele groote ionckheit als tusschen xv
ende xvii. jaren maer out synde byden metten
sacere gecontuliet hadde sijn die prouwe
ginal overmits en de sentie niet nuytomus in
was, hem doch gelyc op verbrant, en gelyc dat
en soude gespoortet worden van se offine ontzet
24 jaren door d'bben en niet byste dat en daer in
gespoortet hadde en in officie ontzet 24 jaren
beduut hadde sonder enke inprose, in ons oetmoet
delike gescheit hem te verbrant t'gane en te ranset
dus tegens ons in d'vare more sijn, in daer van
te beclenly beclenlye bruch, soo is dat by de
sacere woort overmits en tot Brussel. to Nou-
u. 1571. vide axodium lib. v. Decretor. de pens nu:
7. item exempla a. Quano lib. 28 hist fol. 3 de ransin
inijss. agentis vox. sicut. Bellouari.

Hesel valcken t'ouenale gescheit. sijn beclent, dat en
velden ontzet en half in de voor de doot van sijn
petermore door mouctie vande selue godt is of
gogad, ende dat en de bosen biant (hem in ge-
dante van in sabat man bespynende) beclont
geeft te d'vare, dat en oet dienbold ende in den
talle verbrant sijn tot verbrant de wijk buten

Amersfort op de blycke met sy wader justie ende
 broeders gedaenst geeft, dat sy mild is in woelste
 andert sinde met sy wader int beet gelopst geeft
 om beesten te blyden, dat sy oirte sy sukkers man
 suenis ont mettegt se wolle van een wolle laxe
 tein en een obwinne catten ende honden dacht
 Hobelc en te samer ma moere band boord
 siner sabate wader betouwt geeft, dat sy ingeluyt
 in trachtie van de wolle laxe, teverre sy te
 samer in melck ^{andere} gaff te wch, ende dat sy tot die
 beschreide wch sy mis gesteky geeft in een boom,
 endet elue was gepulck tot dat dore melck
 vunt wam, weseude se afgriepke ongedeli-
 ke dorp, en fenten sulcx dat sy daeromme doort
 melck wader wch te worden, soyt moerans
 dat syt geeft wader nemende op de wch wch bay
 de boom, hese weseude made oudt ontrent
 14 jaere, ende sekerlick wchopende dat sy de
 bofen brant afgaet, en godt sy saligmake boots
 wch wch sal ^{en} 1. Aug. 1595. Brussel. Cant.
 Loon. Hadel. Wchhof. 2. l. Kunst. en wader wader
 Albert Wolckert gegheft en die ad. it. sinatouly. hup
 bekent dat geely ontrent 2 jaere hup sy wch brode
 hem heeft liren wch, ende dat sy wch tot die
 na bands bofen brant ontrent hup. Ende eines ganz
 wch, wch wch is gebeest in een wch, en met sy
 wader ende anders met hup gelopst geeft om de beesten
 te

te byken, dat hy ontf tot verffijde reys in
syn rechte vrandert fynde mit sy vader de andere
bater Amysfoort mde blynde gedanst gyst
dat sy mde mde beheld wintre betouert gyst
syn rlyen ofke tobesprende in myfhe daer sy
by duende vobfende onfoddelike felyh of
vt 5

Sybert volkens yegeset met dierk volkheit
de vongfte broeder beend byrans hclure
ende daerby noke dy vongfte dat sy onlange or
sy gebangij labord mit es vofan yras tobolt
fem den vrant gaf betouert gyst fterre hou
taubeforende adrial felyh ende dat sy oy
syn blat van een telen boom mit hulpe byn
bofen vrant vore hagee ende onbbode gimaet
gyst 27. dus sy dan vbas adreayvnde. 27
florentinos propta mltim dextezitatem lac pcoritate
a° 12 vofse testari fe quduisse refet AV Bure.

Succi Argentinensi nihil pt videri artificiosius, albens
magnificentius, ipsun quog templum elegantissi-
mum est. 13

Augusti vmdeticorum ad picturam de bellis mtr
romanos et Germanos gelys hcc elog:

Gaudium breue quod Rom. vici sent GERMANOS: quos nec
domitos, sed potius triumphatos qua victos viderunt.
Germani quida Romanoꝝ iugo, armis se et cito vindicant.

A° 1572 13 Decemb

Lummeus prope Hillegum prostratur / eod moritur
Albertus de loe commissar. financiarum.

ex statent:

Lenart korstensoon herdoper gexcutert mette boue
tetroet den 1 juli 1569 geboren tot benloe greeft
besent dat hy hem in besceide conventiculen van Mon-
nomisten ofte wededopred gebonden heeft en vanden
seluen een laten herdoper, unde mede in eenste tot
delyne misbal gebract, en dat en als noer is presst
terende by synre betoonsteede quade dwalinge ware door
en notoriekens verballen is mede placaty van Con. mat.
Doo yt dat twoorst lof doonda rest in leuoy senat
gerondemmet gyp. en cond een by dely gexcutert
te vrede mette boue verclarende alle synre goedy
gconsequert tot prouyke bank Con. mat.

stus pely van Bunsfote gexcutert mette sabard.
Hem Jacob haermanse collumx en doch haermanse telly
mede van Bunsfote gexcutert als boue gepreque
teet sabbende de conventiculen der Mennonisten eod
due ut mansa / puto 20 Sept. 1570. Gelooff. Gericht
aldue eijmelike Mennonist gexcutert.

des Haem. Jongid in libro Mont. frum

De advocat den commissaris vande rolle inuiri
stende wort gepassendert omacul, ita in sus
raa inuiratione 19 Decemb. 1584.

Absolutie ende Lanckwinnige van J. Fay van Kensch-
vande te ende sluccinge vande Meestrac by een an-
den person van Jon Kinnis de Agsbij gepassendert
ende gexcutert op d hollatfles boden 12 Jan. 1596.

hem ontfangen is subart Wambuis yclapt mit
en snutteboord vberel Wambuis en gebangen
aendoende hem seluch beandies ronds in een
ratte ofte WOLF vnde word alday wands bosch
viant ghouet om alle quart te doch, gelyck
en dics belgents inde gedaente van een ympe
WOLF gedag geyt bytende by blyt toebegien
Jacob Janse in meef. 27. 14 Junij 1595

Ant Coeney Bulck toucnare gescrutenet metty
vrae geyt bekent dat ontzent y iare gelyck
dy bosch by hem gesomich is seggende dat hij
ende vrees was seggende so en hem vberde die
men ende aendangen en minnemeke gberde
poude gobb dat en dat door hem in syn dorp
bosch geyt en mit volck dursch g Carmel
Bulckus hme in hemy van dy vbock des narels
mit veel yelopy geyt. gelyck hrey O Tu
Eoop raide de besche die als dan gelych vberde
27. Ity vint dy sloke botte gekant gadde
emede inde blyt by Amersfort. mit andae als
bony gedansd gadde 27. Gedag by Cantr,
Loon Hadelant Vonnlot 27. Kunst O vberde
dy 20 Jul. 1595.

Marius Bals toucnare gescrutenet metty vrae
dy 1 Aug. 1595, geyt bekent dat hij bosch viant
yu

gesoor g'geend heeft, mit hem te gaer spelen ende
 d'urbolghen tot die vreesende wagen mit den
 sikken mit d'ik g'wolt sind. Jegard is opte blinke
 kanten Amersfoort aldaer met d'vreesende wagen
 in d'atten vrandet gedanst heeft. In onse salze gat
 beelate 21

Henneligen volckets 2. 169 die 2. a. g'geerukere
 metten boue binnelohop heeft bekent dat sy onte
 xi raen oudt geborden sijnde door m'nductie van
 hare petemoeve godt afgegaen en gaer begeren
 heeft totten want doende d'leue in tegenborde
 van hare petemoeve belooftu van hem te sullen
 d'vreesende op ontfangende. al looft petelken mit
 3 st. oen geet, ende ontrent 2 raen daer nae
 en w'ntus van groen papie, t'beek sy in hare
 gekende quaetcomde doen, en weerd daer nae van
 hare geuone dat sy mit hare vande broede
 and'el m'elmael als boue vrandet luidt
 gedanst b'g'g' g'raest. 21

Ex mem. Hald. vand Lure

Jan. 14 Hispanus miles p'idiarius ad arcem v'lt. a. g'g'ij's
 occupatary intranscandary Ultrarecto. Evocatur
 31. Hospes d'ic nouu morbis genus horrida calcar
 Saxa gelu vossus labitur, et moritur. is fors v'lt.
 p'fectus s. Cecilius Tr.
 30 April. accedit Lure, commissione grapholite.
 6 May p'idiarius miles hispanus qui in 2. armij st
 ultra

Ultra in urbe exstrat ligas pfectus et ad reli-
quas Hollandiae urbes migrat.

28 oct. Mariscal in Montfort p't. cati in arce
captivus statuitur.

138 Novemb. redit miles hispanus.

Dicent. Latitia signa data ob puerperiu uxoris
Regis Hispaniarum.

1572. Januar.
8 Mortuus Gilbertus prior Fyralis.

26. Extremo supplicio affecto Gofving pauli Amis.

4. 1582. littera allata a duce Albano de constiuen-
dis captivis ijs qui erant in Magistratu, Senato
referentibus de magistratum excusat. Consul
Androngius ex mandato eiusd. duris captivus
in arce detinetur.

11. Consul Amis. sententia Consilij merito suo absolutus
et relaxatur.

13. 14. hys diebus defunctus Ambrogius Magreus.

24. hispanus mutuo poscit pecuniam a civitate
sed negatur.

Continuatis hinc hinc
Zijft haer d' loiant te niet ^{duidelijk} ^{12. 5.} ^{way} ^{laer} ^{afgevoert}
day haer gemact omgedan vbanneer sy inden tho
om brist te bite. Helt oick door dit ingew bay
de seluy bosch met is veyst hon oft gras in buch
toebhorende haer vrou dare sy en dunn, zachte
bitenst, enlaerz nore booz zate gebangumpe

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is dense and spans most of the page.

Handwritten text in a cursive script, continuing from the previous block. The text is dense and spans the bottom half of the page.

Doy tollinas van Heneg. et et aines schoonba-
nientes ii. Martij 1547.

Datmen gelyc boordoes van grauid mag dos Judic.
19 Decembris 1573. Item 1581. d. Heneg. iten
1582. 2 Decembris. Doy doet het hof 288
op voorsuyen van Hadefaut.

In Infirmitate, vult gelyc Inftoect. ita iudica-
tury fepius. et et 7. Oct. a. 1598.
1573. Apul.

8. captus iussu Ducis Albani Stephanus Montanus
consul olim Auriaci.

10. Bruxellius consul. ad comite Bosuuii in castra
mittitur a. Senatu provinciali.

11. Geusij stentatur in loco Hildegomensi.

21. Suppetiae Middelburgensibus allatae.

24. Allata noua de morte praesidis rissancij

Maius

Venit Traiectum consul Goudanus Schimpel. q
inde Colomiam abijt

12. Moritur Nic: de Castro eps Middelb. sed ca-
ditur 17 obijse et ex libro cognati eius Castreus
notant. G. Lappius. ad.

13. Dns de Groefbete lras Ducis ad eum alla-
tas p pfidem et Guspicium exhibet ordinibg
magna pecunias summa in alimentionem
militis pfidarij potentis.

17. Maij, moritur Secretarius Lamswaert

18. ordines negant se quicquam posse perire
A^o 1573. In Maio

24. Multi Gensij qui aggressi extiterant in pago
Bruckeloh partim fugati, partim trucidati sunt.

27. mittatur nobis magnum nuntius ad Ducem A
sum, responsio elici et civitatis.

30. in loco harlombensi victi Gensij.

3. Euria Verhelms de brava ostiario rucij in pro
prijis adibus a Cornelio Looy vulnerratur.

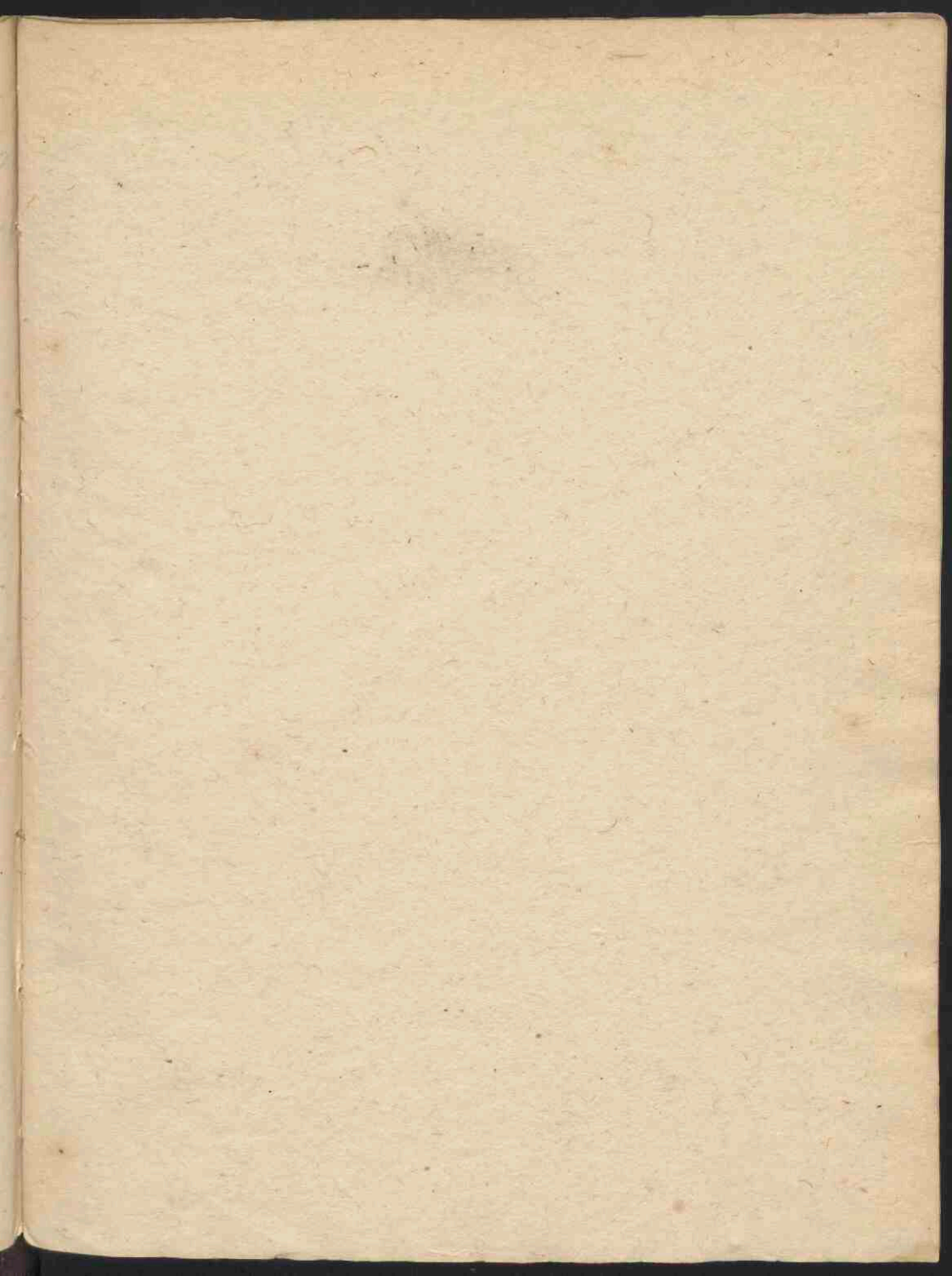
[Faint, mostly illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

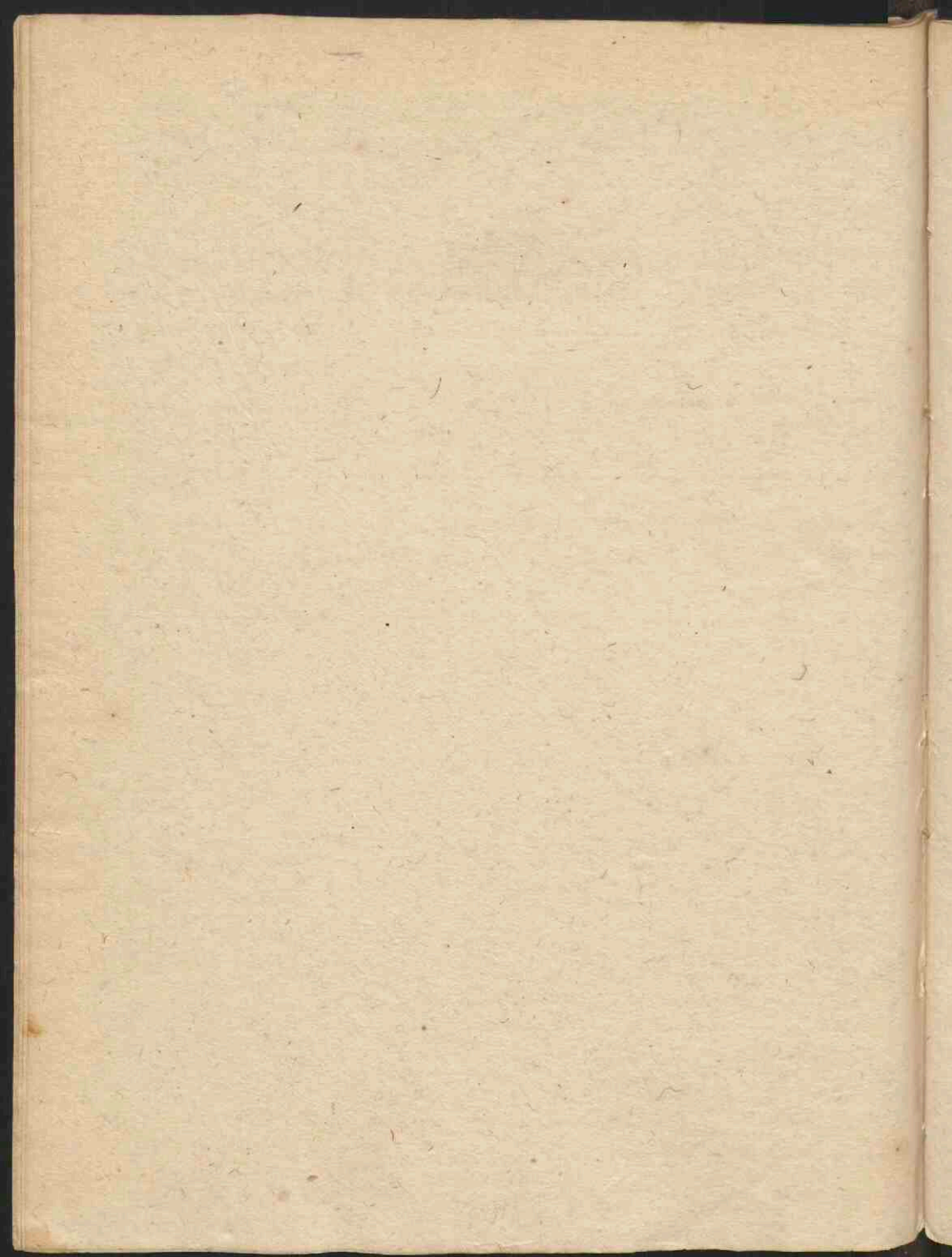
De minderbracis ~~l'et~~ met veltende doos die veld
 van beugen de generale staten een doorgeleed die
 top Jan endus overleest vianth ~~word~~ de post ~~lat~~
 gelikt a 1578. Borz lib: 12 fol. 27.

privilegium henrici brandei epi quod tempore mry
 ritati templa et loca sacra liceat demolari in lib.
 priuil. lat. fol. 41. vide Borz. lib. 16 fol. 39. Tom. 2.

Bredemodis vianam munitur in bita parnelyi, et
 typographus advocatis qlibet eis imprimenda facul
 tates concedit, infestas sibi Ultravestinos hosti odio.
 privilegiorum quorundam ptextu multis ad libere
 fl. vixam incommodis duxerat. hary 223 fol
 v. x. p. secunda Amiaci a d. m. 76 obijt. u.

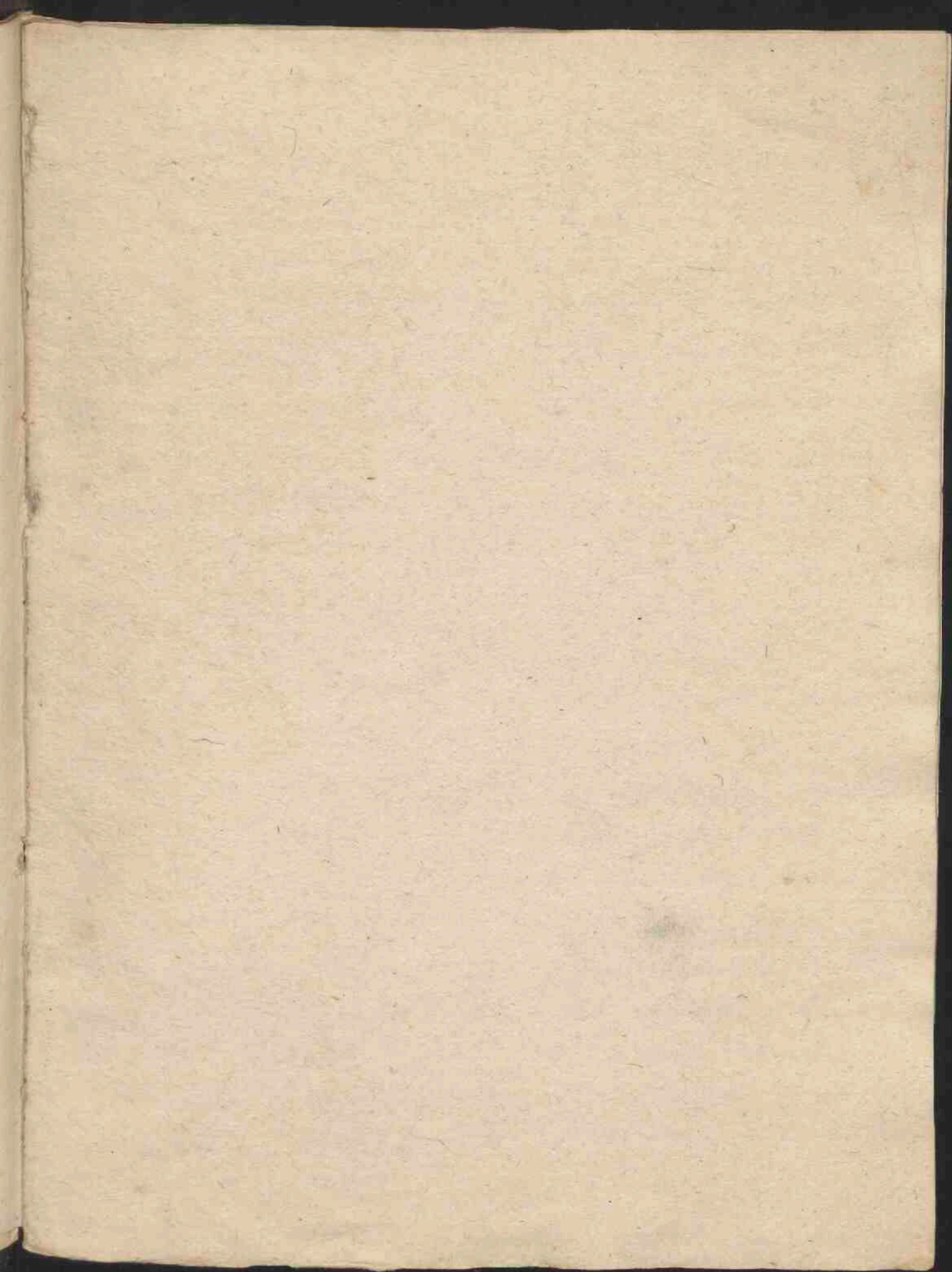

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely light and difficult to discern against the aged, yellowish paper.

suo excellentius non vidit Belgium.
lateri dextro recta ingrediuntibus odium
unum alterum a. S. crucis nomine ductum
videbatur sinistra sublimis ala: et
iuxta hanc tertium odium alterum
maius, in quo ara, superque ea statua
Marie fesse de qua agimus; Dem sacel-
lum B. Marie dolentis, cuius singulare
beneficium post memorabitur: sacellum in-
gressis ad dextram columna est, ad qua
signum illud Crucis Christi. 27.

gebarme wt Vrecht in Julio et aug^o 1580 65

meeste floers in pensionaris

Braerthok sz cassar.

hanna vander vrecht-bm

ja Kobbege dijnne Bruf

claus van zynre Scholts

Ariad bay Kirch geuffra

Oem rustffare Durcge

Buicho moßima proffs jah

folraet canoy s saluati

hörtch krech Belijer s jod

barlein sent cariquen

h gent va Berch fuate

jouis va lapfhorst scriba

Quintm va s carique

naß boech dehe s maru

Tactis va Amiroge s maru

Ger: Wycheesloot s maru

Rocloff Ouartma Ca s maru

mit syn Combina unff

hörtch yuete s maru Ca

duerthmer s maru Ca

ja duessay coloune obijr

Wosog dgmstou Ca maru

h 22 Abshom canoy s maru 23

h Schuereck s maru Ca

h Jan Keldog s maru

h Jan Brinwofe doelchen

h ja Boghart dehe s yuete

heft-cyng s gtrauwer

h folraet zynre Ata dom

h Grief. Canonick s Jab

h Esch Ca s Jab et yuete

sent comban cloepre

h flay hexenayng dem

h Valung ba eynde cu inf dem

h Amiroge dinstg gmdum

h subung Ca handem ste

h Klyeborch Ca s saluati

h yuete s in Gertruyng

h conuchs yuete Klyeborch

h herich woffte Ca s pete

h yuete huthorst Ca s saluati

fre dreck van Ghoudt

jonge fivende van Ghoudt

Euerthuyss van Ghoudt

ja Wachtelus proman

Thuis va huthorst s iudg

jonck yuete van Kynobelt

Yoncker fureich wotham
yatcha luttler die waer
Cornelis van kessel
heneck van delden
heneck srij der

Daniel staetman swaer
Jan vermeer wylyp
muker ean mid dem

h
h
h
Apeligh canon mid dem
wilt vnesel dets pteck
Cornelis van wintz

Auar in berguly vach
robberge ba hantoor
Jan der luforg was

groy van hredewyck
Coep gysberge naspelmit
Cornelis mid wintz horn

Jan der wyse
harman leser
Carl huygen

heneck pas ment mals
heneck rochhoff van vrelu
stobolus S mawen huyse

Doing sy broeder vrelu
Bied minnas an poverfel

Cornelis gerrits cuyper
frans christoffen

Der .... Gulde

Albert fock

Acant van Borch

Lambert van Wou

Willem van vian

ma Ariacou velleck

Willem van langswaer

fureich der wael van vrompuy

Jan van wyntzen

h
h
h
Albert Kerent poverstom

h
h
h
Euerdt meligman poverstom

Notum iuramentu a Belgis ad 8° Julii p[re]stitu

Nob infrascripti promittimus et iurando affirmamus
 Iuramentu factu promissis belgicis residerans,
 sententia p[er] sapient. Illig invidiam nos reseruat
 quos et iuranti ac promittimus a Custri principi
 ac dno Adolpho Comiti Noveborio z v[er]o fidelitate
 his obsequium, tamquam vicario, et p[er]fecto
 promittimus Trauectin, necno anto oia iuramens
 illiusi principi ac dno Roberto Comiti Linstra z
 vicario general[is] mansueti Anglie Regine Suba
 natu promissoru belgicoru confidenciam. Or
 fidelitate obsequium, aduersy r[eg]i hispanie eiusq[ue]
 ministros et factores, corporibus, Honoris et san
 guine nos p[er]stituros. Nunqua in nos p[er]s[on]as aut
 yates hostily, necno in q[ui]b[us] quib[us] patria est in
 terdicta, et in Exilium missi sum[us], aliquid comen
 si habituros, sum[us] y nos, sum[us] y alios in terris
 eius ubi y p[er]s[on]as iussumu declaramus q[ui]am
 p[er] d[omi]n[u]m hostily, sum[us] y nos sum[us] y in terris et
 in q[ui]bus habitu habere, promittimus etia ac iuramus
 modo sup[er]ius allegato, nos unqua actores aut bre
 ta factores, clam aut yula, nec passim os quoad
 possim, ut cla[us]a vel palam agat[ur], aut verba fiat[ur].

de aliqua pan' in pcedent hostibz nris munda, nisi
in consensu p'vinciatu' federatatu' et ellig' p'p'ri'
de his. Et q' in iuramentu' hoc voluiss' prestam' sine
ulla hypocrisis et simulatore, et iuramentu' vob' pon'
tifice, canonicis, aut superioru' quoru'cu'q' p'p'riatibz,
alysq' obliquis modis, p'p'riatibz a futuris, qu'
admodu' et iuramentu' iuramentu', quo h'p'p'riat' n'
regi, taq'ua' ei, qui' sunt domini' oppido'cu'. vobis
et p'p'riat' n'ra'cu', aliquo modo quonda' fuisse
obligati potuissim' p'p'riat' n'ra'cu' nos nunqua'
illo iuramento, in p'p'riat' n'ra'cu' p'p'riat' n'ra'cu' esse.
Quod si unqua' contra p'p'riat' n'ra'cu' iuramentu' iur'
fuisse hostiu' et sui' p'p'riat' n'ra'cu', p'p'riat' n'ra'cu' n'
federatatu' p'p'riat' n'ra'cu' fuisse p'p'riat' n'ra'cu'. Cen
sery ipsi nos moerit vob. v' p'p'riat' n'ra'cu' et d'p'riat' n'ra'cu'
Bon' atq' p'p'riat' n'ra'cu' violatoru' Ita deus nos
adiuvet. fime iuramentu'

Den Eder Anno 1582 m'd' april' gedae' t'ant' p'
Joh' N' s'p'p'riat' n'ra'cu' dat' ich' den' comit' van' Spawng'
my' respectu', onder d'ant' s'yn, oft' h'et' n'ra'cu' en' sal
hoor' n'ra'cu' p'p'riat' n'ra'cu' oft' on'v'ch'ra', mie' dat' ich' hem' bre
laet' n'ra'cu' hebbe'. handend' n'ra'cu' door' on'v'ch'ra'. Van' alen
p'p'riat' n'ra'cu'

plichten en verbintenisse, daer mede ick hem ver-
 tyt, als uwe henen vande' lande bin verbonnen ge-
 weest, In eenige maniere. Beloven en sworn varen
 den den dovelnoghige' foest, franschou, soam van
 vranckryck, vromes brueder des conincs. ha-
 loge van loutryck. Brabant. vlaender. zueludt zuyde
 maectgraue des heylige' ryckes + hertog van jaron
 lymborch okeo^z vrom van hollande vlaender
 als myne werthge' soep en hore' ghevan' ghehanden
 en' schulde te wesen. En' aen de' selue' alle' behulp
 en' assistentie, mer' mij' vermoeg' te doen, kiges' den
 vroms' coninc van spaigne' en' allen synen' arnhierck,
 synen' hertogen en' des lants viande', nyemade' ver-
 genomen' en' varen' alle' te doen, dat goede' en' ghevan':
 we' ingeset' en' land' sacht' van Brabant. hi' en' u
 ghe' richte' hore', nare' volgende' de' vlyde' in' vromste
 schuldich' syn' te doen, en' varen' sworn en' gelooff' ick
 dese' stadt van antwerpen' goet' en' ghevaen' te syn
 en' de' selue' te help' ver' vrom', onda' de' ghehoersar'
 sijn' des vroms' vsc' genueye' hore' soch' help' mij' god almy-
 genues' swer' in' collegie' opt' stads' seyn' hertogen
 den 12 april anno 1582.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Omge superstitieuse
boeckkens by de andere
gsonde

De gebeden van s^t Gregorius die haren dardien
leze gebed 1012 in de affact in 4 carinen
gedruet t Amstreda by Jacob Lant
Den brief van calbarien, t h by by harman
van Boreculo 1616.

Palmen Pommendag ofte onse vrouweker,
slage, by de selue

Des sondag troep ofte bidt voor het
obrukken t Amstred. by harma Muller in
de vergulde papper.

Dagelijc. gebet adn ons l. vrouwe vander
sind saterdag totte ander. 16.

De gulde letamen, by Boreculo

S. Kintje cranke, een spottelike boeke
by Muller gedruet. alwaer onder ande
dure dese vboord. O heilige moede

S. Anna vrees ons in vobijge troep
ende taoverlact in alle onse noot in
dact ons de poorten des hemels open.

Nare en suiver gebete tot o. l. vrouwen
dat t'oudemunster inde croek hangt
gedruet by Borculo.

Tangelinus.

Tanquelinus,

qui et Tangelmus, Tangelmus, Tangelinus, tandemus,
Kandelinus. Vocatur et nunc hereticos refertur.

Huius meminere Heda in cronico Ultravetino.

Miræus in chronico p̄monstratensium, a^o 1124.

Nicol. Sanderus de visibili monarchia Eccl̄e lib. 7.

Miræus in Annal. Belg. pa. 703. Strabanig in Ant. Belgicis.

Haræus in Godefudo barbato Brab. duce. pag. 212.

Miræus codice donat. piarum cap. 77. pag. 248. et

ibi notata. Meyerus in Annal. Flandriæ pa. 110.

Ducius lib. 8 Brabant. Molanus in Norberto.

Robertus de Monte ad Sigisberti cron. pa. 69.

hystor. Magdeburgensij Tom. 12 cap. v.

Bernardus de Lutemburg in littera T.

Erithemius cron. Brisaugetensi ad annu 1126.

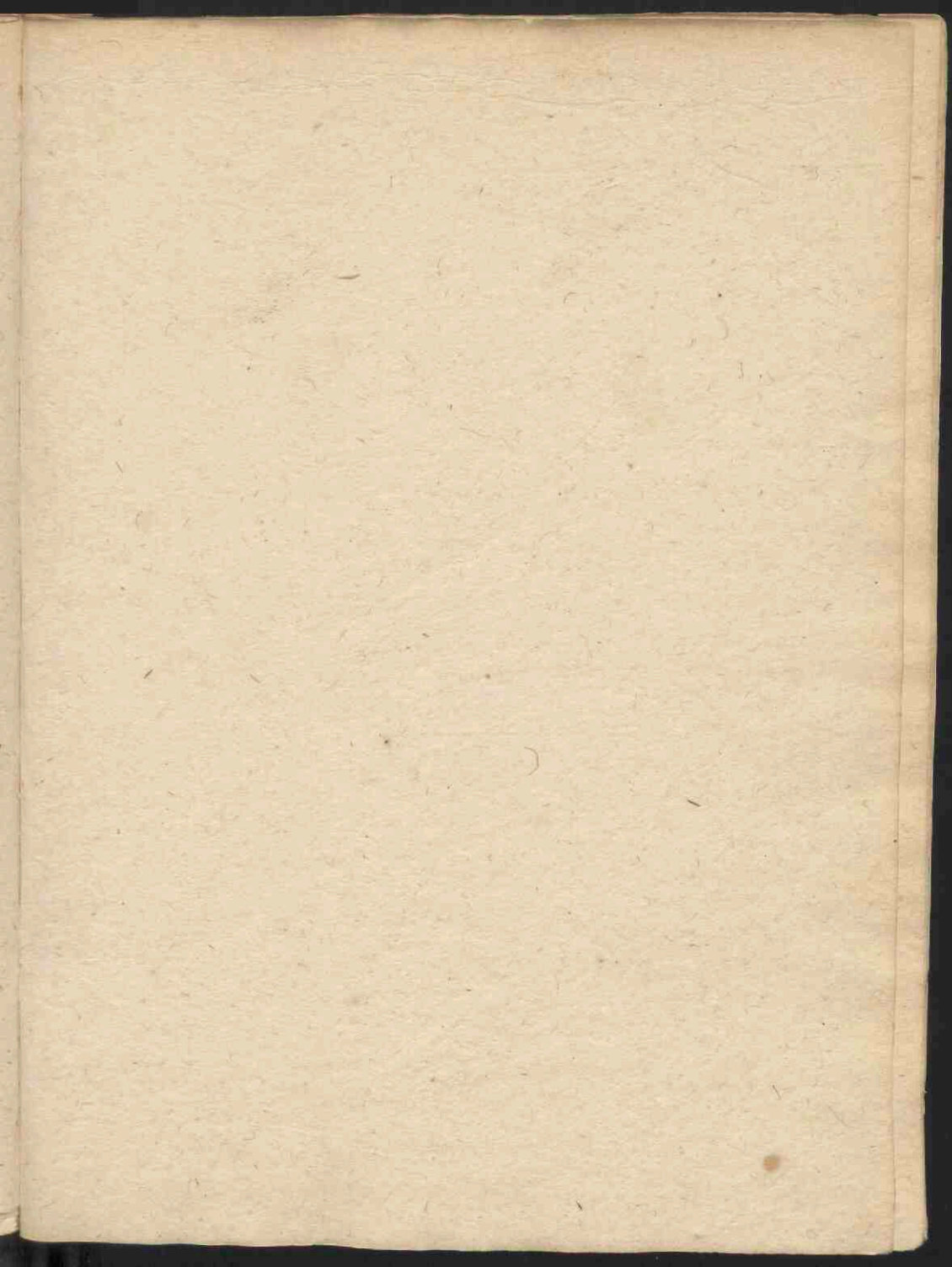
Abelardus lib. 2 de Theol. pa. 1066.

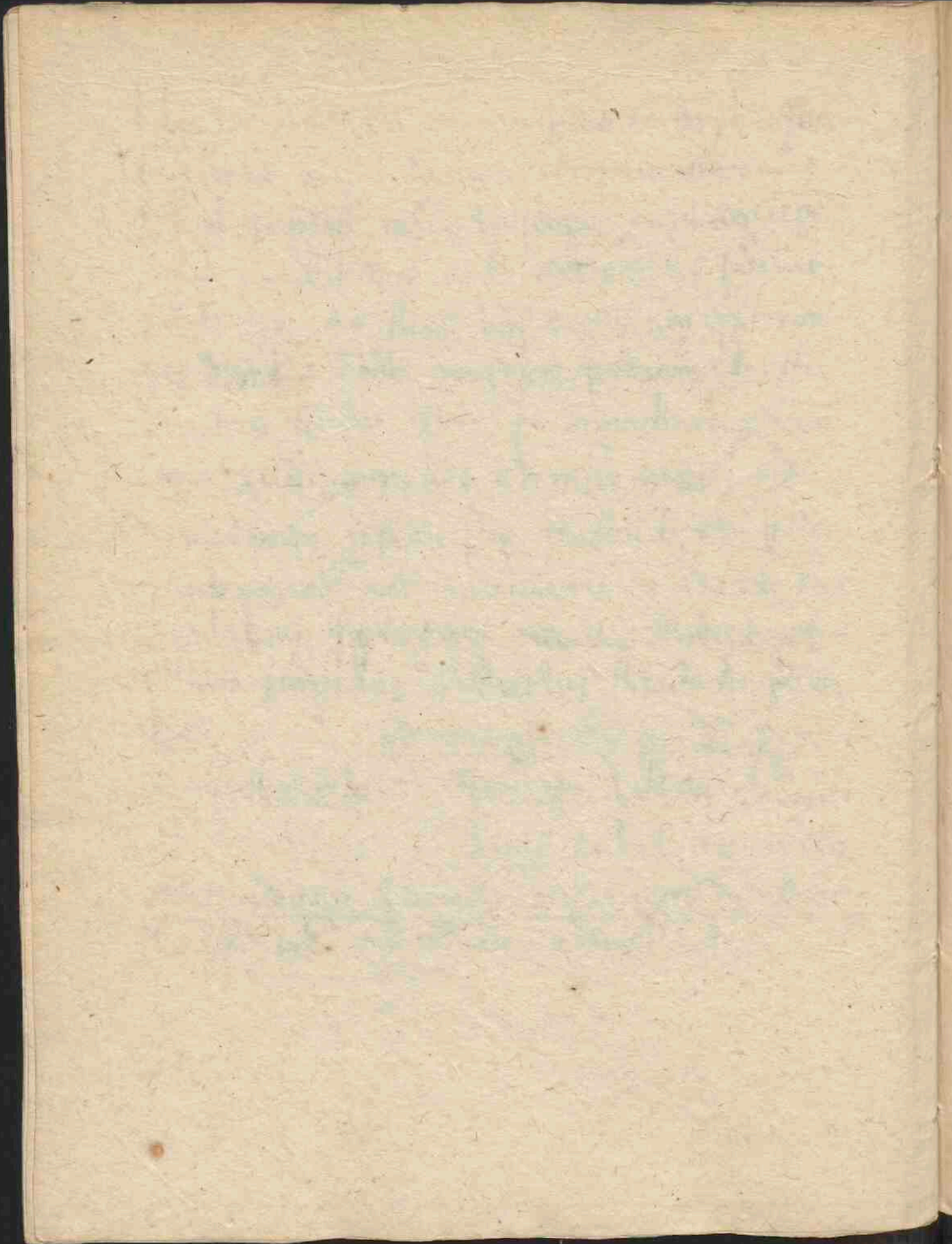
Prædolus de heret. lib. 18 in eo falsus, quod Sigisberto ad-

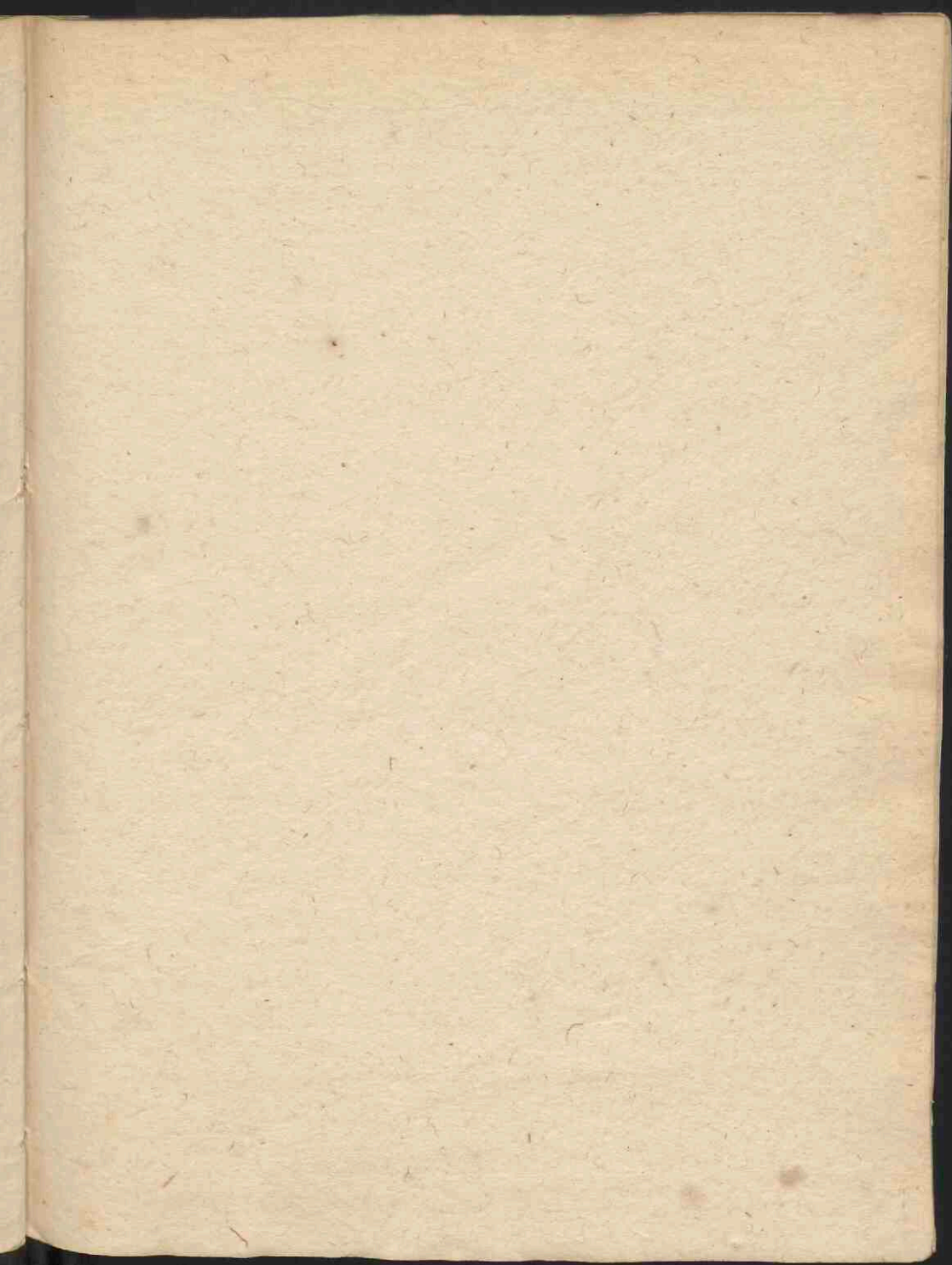
scribit, quæ sunt eius continationis.

Extat et typis expressa Epistola Traiecten. Eccl̄e
ad Fredericum Cœl. Archiep̄m de Tangelmo seducto
ut p̄fuer.

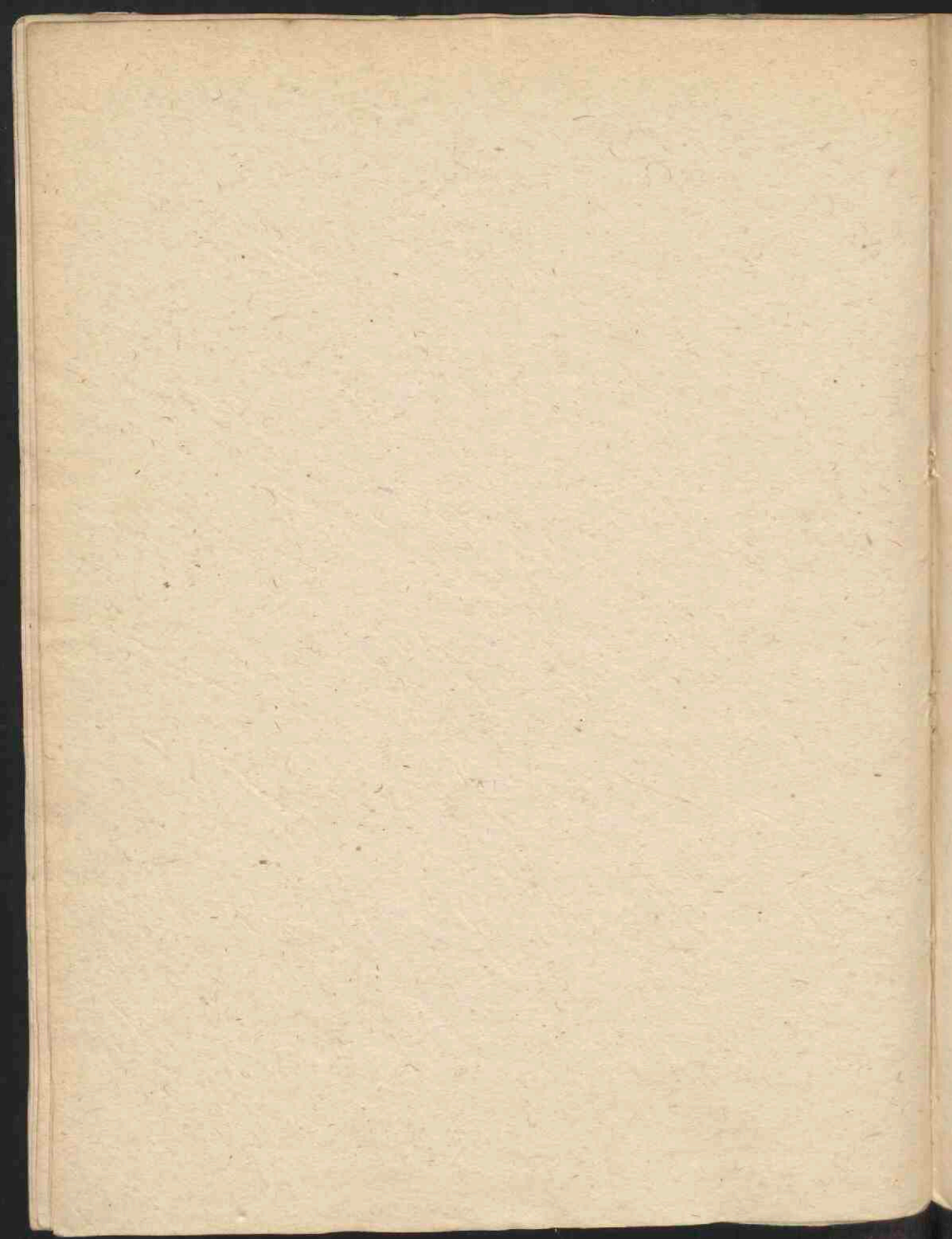
Hic sacramenta corrumperet Ecclē, hinc
suscitare ausus ipiam solm iugulatam :
Nihil papam, nihil episcopos, nihil seruos
nihil presbiteros aut reueros asseruit
penos pro se suos tm ecclesiam esse con-
tendat. Fidei nostrae petram Christū
diuidere ausus est. In maximis scilicet
loris zudi populo et infirmis fidei
veneram pfidei sue misit, et per
matronas et mulerculas erroris suos
paulatim spregete rē. Audiebat
illum populus seductus sicut Angelum
Dni. ad margimū quida paxiola
armatarebat : Imago Lutai Calvini
et similitum. Quia patet non uide
absurdam hanc opinionem nec
longe ab orthodoxa recedentem.

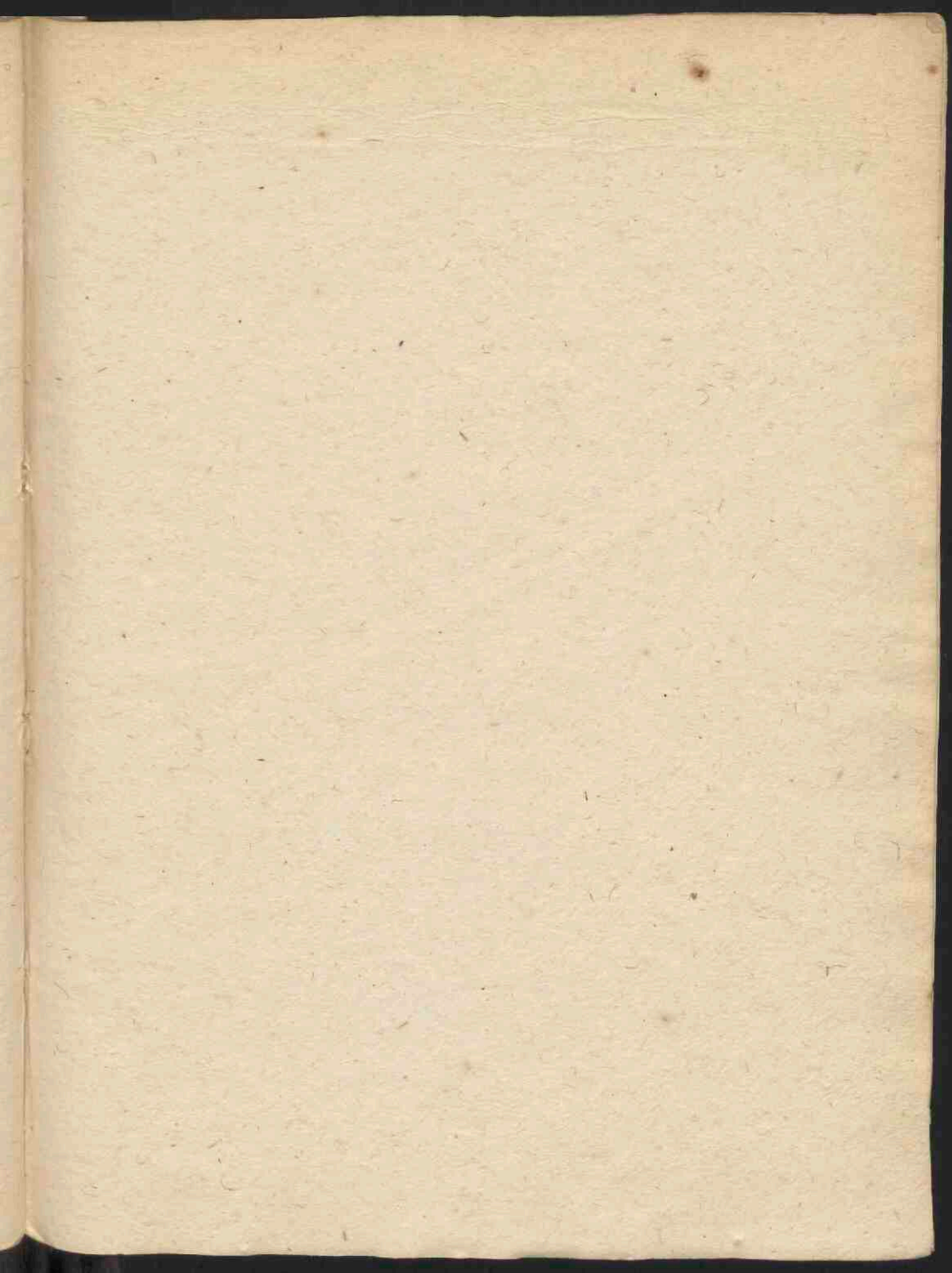

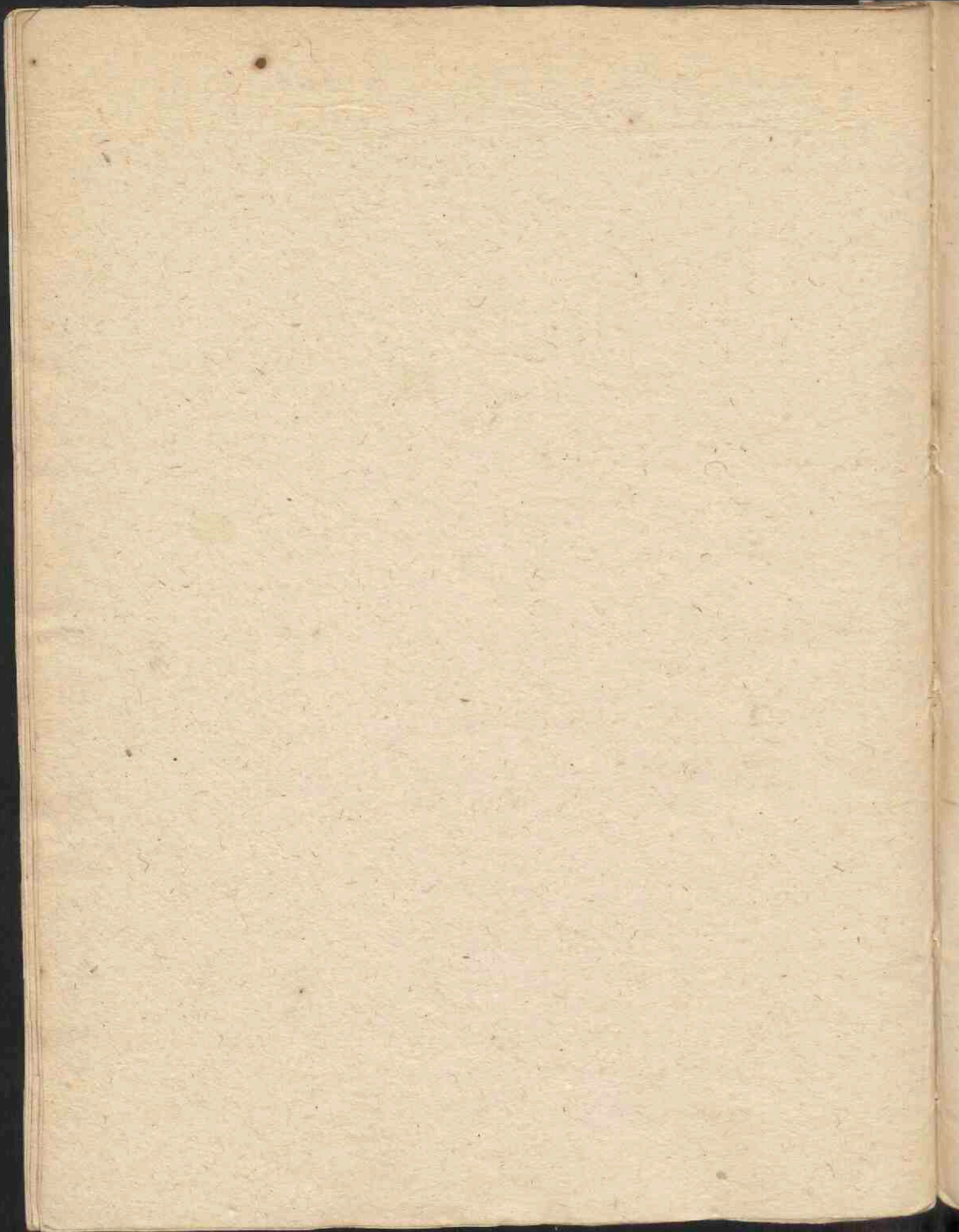

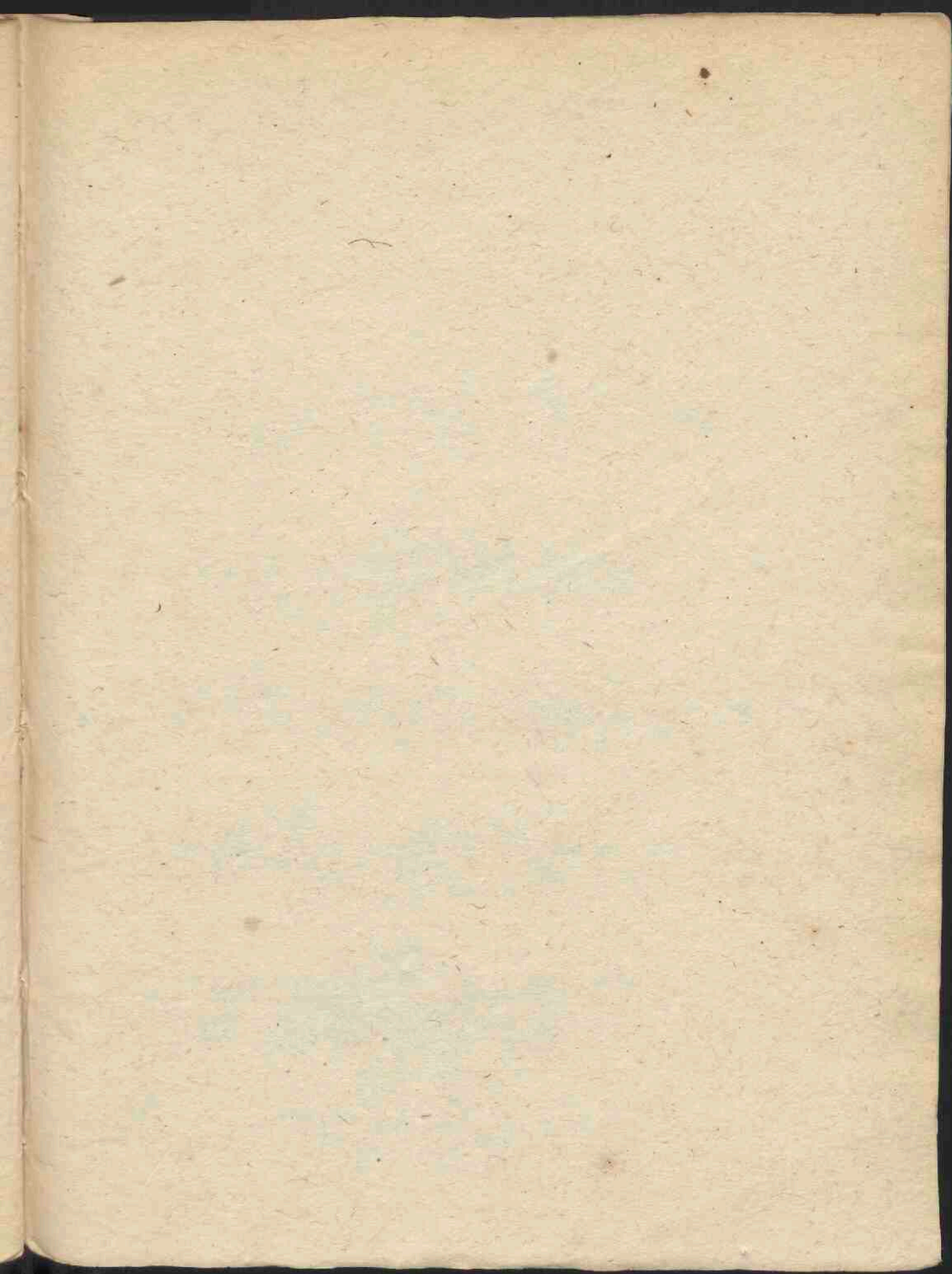

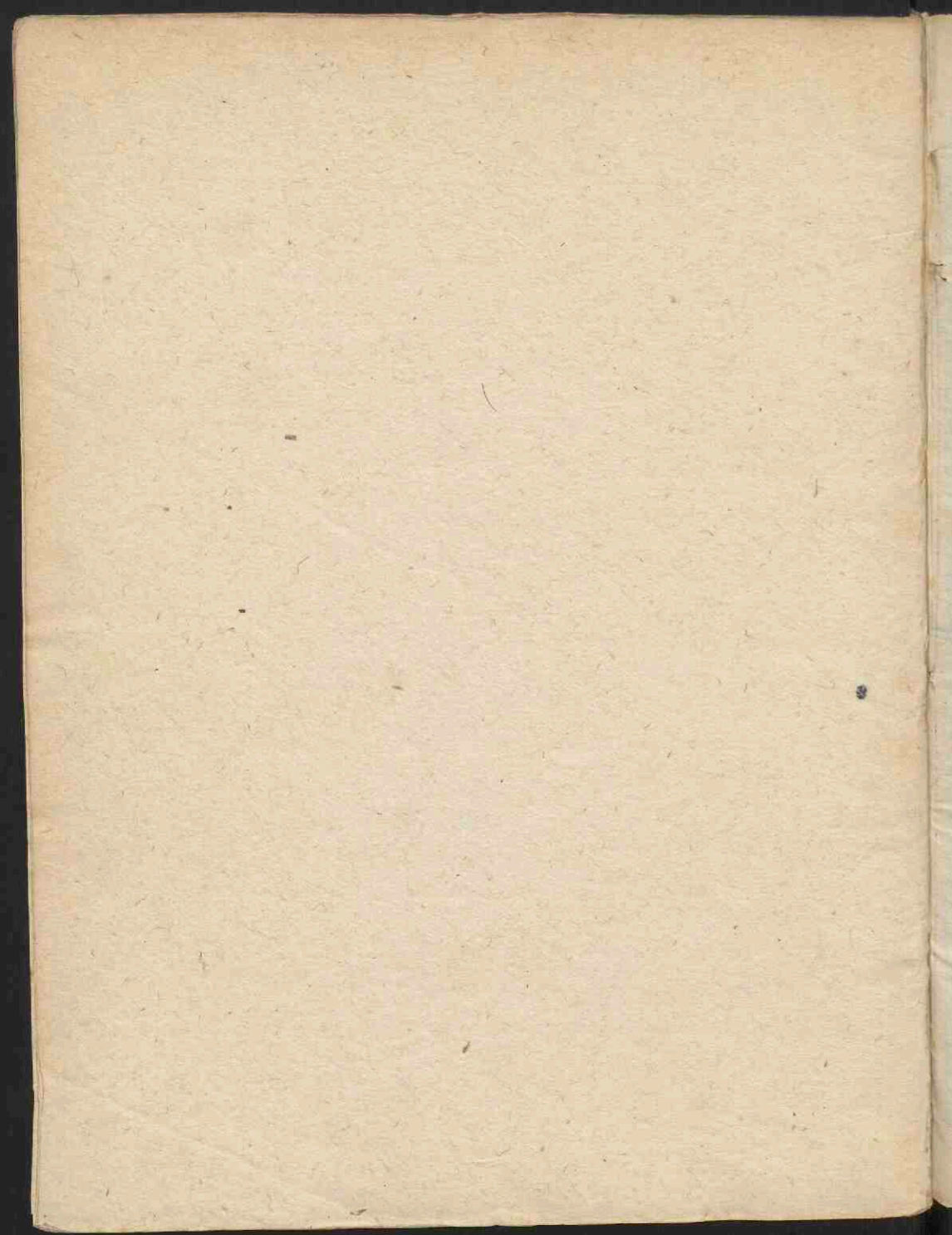

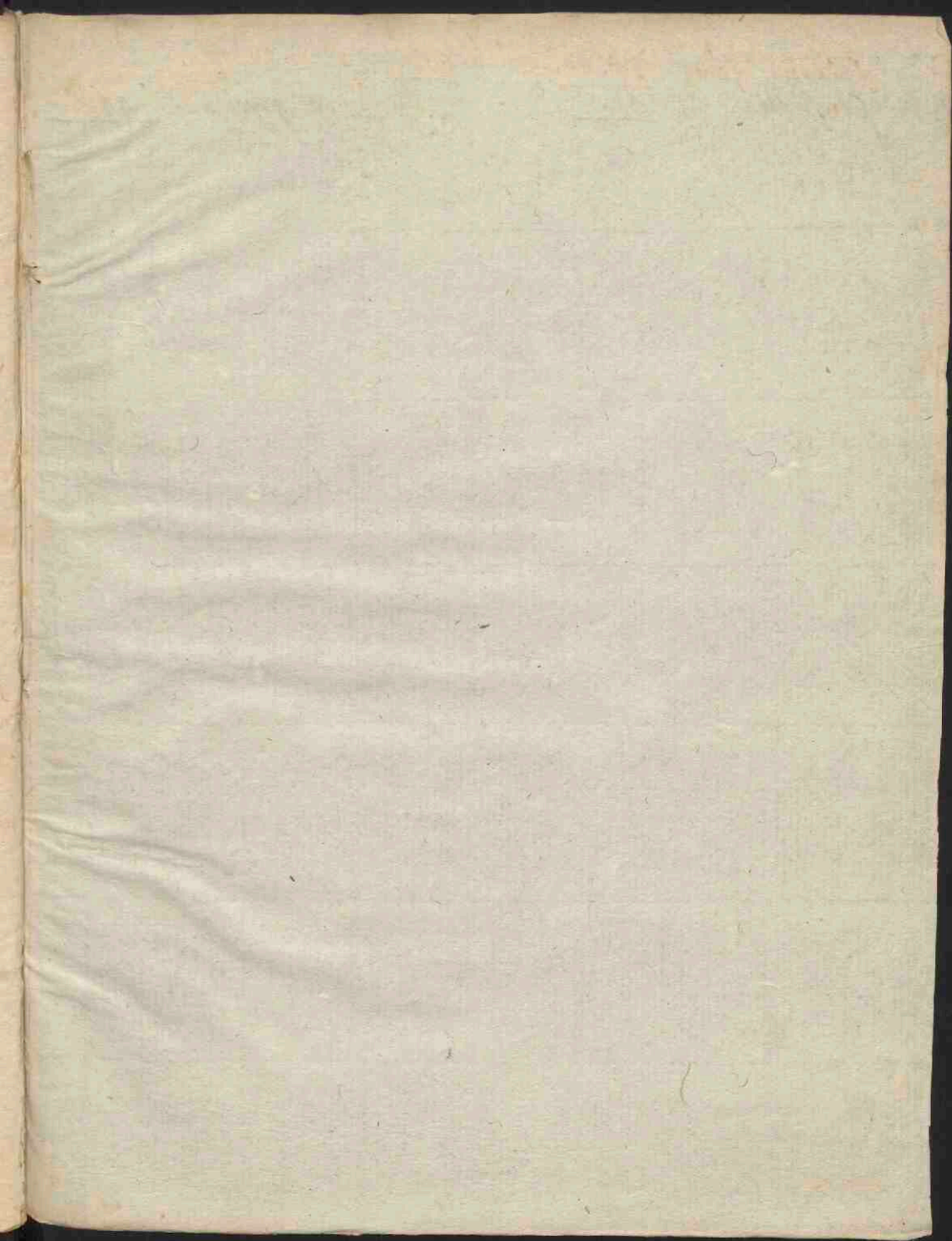

fructalia qdam. 30. 40. 52. 6. 53.

Censuria.

41.

in groot lubs. 49. 6.

